

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Tilinpäätösanalyysi Yritys X:lle

Kuusisto, Marianne

2018 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu
Lohja

Tilinpäätösanalyysi Yritys X:lle

Marianne Kuusisto
Liiketalous
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2018

Marianne Kuusisto

Tilinpäätösanalyysi Yritys X:lle

Vuosi	2018	Sivumäärä	60
-------	------	-----------	----

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, millainen taloudellinen tilanne Yritys X:llä tällä hetkellä on. Tämä tutkimus suoritettiin tilinpäätösanalyysin avulla, joka sisälsi prosenttilukumuotoisten tilinpäätösten tutkimisen sekä tunnuslukuanalyysin. Tilinpäätösanalyysin tekeminen oli tämän opinnäytetyön tarkoitus. Tarkasteluajanjakso oli vuodet 2013-2016. Toimeksiantajana tässä opinnäytetyössä oli Yritys X, joka on suomalainen henkilöstöpalveluyritys. Tilinpäätösanalyysin jälkeen käytiin läpi muutamia kehittämissuhteita yritykselle.

Opinnäytetyön tietoperusta koostui tilinpäätösasiakirjoista sekä niiden tavoitteista. Myös IFRS-standardin sekä kirjanpitolainsäädännön eroja käytiin läpi. Tämä siksi, koska Yritys X:n viimeisin tilinpäätös oli tehty IFRS-standardin mukaan. Tilinpäätösanalyysin teoriaa sekä siihen liittyvistä tunnusluvuista oli tässä opinnäytetyössä laskentakaavat. Laskentakaavojen lisäksi oli kerrottu, mitä jokainen tunnusluku kertoi. Tilinpäätösanalyysi suoritettiin tunnuslukuanalyysin sekä oikaistun tilinpäätöksen avulla. Yritys X:n tunnuslukuja vertailtiin kahden muun samalla toimialalla toimivan yrityksen tunnuslukuihin.

Tässä opinnäytetyössä tarkasteltiin Yritys X:n taloudellista tilaa sekä sen kehittymistä. Yrityksen kannattavuus oli ollut kasvussa, mutta liikevoittoprosentti oli silti negatiivinen. Negatiivisuus johtui siitä, että Yritys X:n tuotto koostui suurimmalta osin korko- ja rahoitustuotoista, joita ei liikevoittoprosentissa ole otettu huomioon. Nettovelkaantumisasteen arvo oli ohjearvojen mukaan keskimäärin tyydyttävällä tasolla. Tätä tunnuslukua tulisi myös tarkkailla tulevaisuudessa.

Asiasanat: tilinpäätös, tilinpäätösanalyysi, kannattavuus, maksuvalmius, vakavaraisuus

Marianne Kuusisto

Financial Statements Analysis of Company X

Year	2018	Pages	60
------	------	-------	----

The goal of this thesis was to find out what kind of financial situation Company X has at this moment. This research was made of with the help of financial statements analysis, which included the study of the percentage forms of financial statements and statistical analysis. Making the financial statements analysis was the purpose of this thesis. The period that was examined was 2013-2016. The commissioner of this thesis was Yritys X which is a Finnish human resources service company. After the financial statements analysis, some development proposals were introduced to the company.

The knowledge base of the thesis consisted of the financial statements documents and their objectives. Differences between the IFRS and the accounting legislation have also been compared. This is because the latest financial statements of Company X were made according to IFRS. The theory of the financial statements analysis and the calculation formulas for the key figures were included. In addition to the calculation formulas, each key figure content was explained. The financial statements analysis was made using the statistical analysis and the corrected financial statements. Key figures were compared between Company X and two other companies in the same industry.

This thesis examined the Company X's financial situation and its development. The profitability of the company had been growing, but the operating profit percentage was still negative. Operating profit percentage was negative because Company X's income consisted mainly of interest and financial income which are not included in the operating profit percentage. The value of gearing ratio was at an average satisfactory level according to key values. The gearing ratio should be observed in the future.

Keywords: financial statements, financial statements analysis, profitability, liquidity, solvency

Sisällys

1	Johdanto	7
1.1	Opinnäytetyön tavoite ja tarkoitus	7
1.2	Opinnäytetyön rakenne	8
2	Yrityksen esittely	8
3	Tutkimusmenetelmä.....	9
4	Tilinpäätös	9
4.1	Tilinpäätöksen tavoitteet	11
4.2	Eliminointi	11
4.3	IFRS-standardi ja kirjanpitolainsäädäntö	12
4.4	Tase.....	13
4.5	Tuloslaskelma	14
4.6	Rahoituslaskelma	15
4.7	Liitetiedot	16
4.8	Toimintakertomus.....	17
5	Tilinpäätösanalyysi.....	18
6	Tunnusluvut	18
6.1	Kannattavuuden tunnuslukuja	19
6.2	Maksuvalmiuden tunnuslukuja	22
6.3	Vakavaraisuuden tunnuslukuja.....	23
6.4	Tehokkuuden tunnuslukuja	25
6.5	Tilinpäätöstietojen oikaisut	26
6.6	Tilinpäätösanalyysin käyttäjät	26
7	Yritys X:n tilinpäätösanalyysi	27
7.1	Tilinpäätöksen oikaisut.....	27
7.2	Prosenttilukumuotoinen tilinpäätösanalyysi.....	32
7.3	Tunnuslukuanalyysi	35
7.3.1	Kannattavuus.....	36
7.3.2	Maksuvalmius.....	38
7.3.3	Vakavaraisuus	39
8	Vertailu	40
8.1	Kannattavuus.....	41
8.2	Vakavaraisuus	43
8.3	Maksuvalmius	43
9	Liiketoiminnan kehittämis ehdotukset	44
	Lähteet	48
	Kuviot.. ..	50
	Taulukot	51

Liitteet.....	52
---------------	----

1 Johdanto

Valitsin tilinpäätösanalyysin tämän opinnäytetyön aiheeksi, koska minua kiinnostaa aihe. Tilinpäätösanalyysin avulla pääsee tutustumaan yrityksen liiketoimintaan hyvin yksityiskohtaisesti, koska numeroiden tehtävänä on kertoa paljon. Tilinpäätösanalyysin avulla pystyy erinomaisesti arvioimaan, millainen taloudellinen tilanne yrityksellä on. Tilinpäätösanalyysin perusteella pystyy myös selvittämään, millä sidosryhmillä tulisi toimintaa parantaa. Tilinpäätösanalyysi rakennetaan käyttämällä hyväksi yrityksen tilinpäätöstietoja, joista voidaan laskea useita tunnuslukuja. Näitä tunnuslukuja aion käydä opinnäytetyössäni läpi. Tilinpäätösanalyysi ei kuitenkaan koostu pelkästään tunnusluvuista eli minun täytyy rakentaa erilaisia huomioita ja teorioita tunnuslukujen avulla. Käytän hyväksi myös prosenttilukumuotoista tilinpäätöstä.

Tässä opinnäytetyössä toimeksiantajasta puhun Yritys X:stä heidän omasta toiveestaan. Suoritin työharjoitteluni kyseisessä yrityksessä, joten sitä kautta siitä tuli tämän opinnäytetyön toimeksiantaja. Tilinpäätösanalyysi aiheena vaikutti sopivalta aiheelta opinnäytetyölle toimeksiantajan sekä minun mielestä. Yhteyttä olen toimeksiantajaan pitänyt henkilökohtaisesti työharjoitteluni aikana sekä sähköisesti aina tarvittaessa. Yritys, joka toimii toimeksiantajana tälle opinnäytetyölle, on yksi suurimmista henkilöstöpalveluyrityksistä Suomessa. Henkilöstöpalveluyritykset ovat hyvin paljon läsnä nykyisessä työelämässä. Työnantajat käyttävät nykyään hyvin paljon hyväksi henkilöstöpalveluyritysten palveluja. Henkilöstöpalveluyritykset tunnetaan parhaiten siitä, että ne tarjoavat rekrytointipalveluja asiakkailleen. Henkilöstöpalveluyritys voi hankkia suoraan asiakasyritykselleen työntekijöitä, jolloin työntekijät ovat asiakasyrityksen palkkalistoilla. Tämä säästää asiakasyrityksen rekrytointi resursseja huomattavasti. Toinen työllistymistapa henkilöstöpalveluyrityksen kautta on vuokratyönteko, josta henkilöstöpalveluyritykset parhaiten tunnetaan. Työntekijät ovat henkilöstöpalveluyrityksen palkkalistoilla, mutta työskentelevät asiakasyrityksillä. Erittäin mielenkiintoista on, miten tällainen yritys toimii ja onko sen toiminta kannattavaa.

1.1 Opinnäytetyön tavoite ja tarkoitus

Opinnäytetyöni tavoitteena on saada selville, millainen taloudellinen tilanne Yritys X:llä on tällä hetkellä ja miten se on kehittynyt vuodesta 2013. Tarkastelen vuosien 2016, 2015, 2014 ja 2013 tilinpäätöksen tietoja. Tarkastelun kohteena on neljä tilikautta, jotta saadaan mahdollisimman luotettava ja kattava kuva yrityksen toiminnasta.

Opinnäytetyön tarkoituksena on tehdä Yritys X:lle tilinpäätösanalyysi. Tilinpäätösanalyysin tehtävänä, on luoda kokonaiskuva yrityksen kannattavuudesta, maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta. Tilinpäätösanalyysin pohjalta aion tehdä kehittämisehdotuksia Yritys X:n liiketoiminnan suhteen, jos kehittämiseen on tarvetta.

1.2 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyöni alkaa johdannolla, jossa käyn läpi opinnäytetyöni aihetta. Johdanto sisältää myös opinnäytetyön tarkoituksen ja tavoitteen. Johdannossa käyn myös läpi sitä, millainen yritys toimeksiantaja on. Johdanto on siis opinnäytetyön ensimmäinen luku. Seuraavaksi käydään läpi. Millainen yritys opinnäytetyön toimeksiantaja on ja millaisia palveluja se tuottaa. Kolmannessa luvussa käsitellään valittua tutkimusmenetelmää. Neljännessä luvussa käydään tilinpäätöksen teoriaa. Viidennessä luvussa on teoriaa tilinpäätösanalyysistä ja kuudennessa luvussa tarkemmin tunnusluvuista teoriaa ja laskentakaavat. Luvussa käydään myös läpi, ketkä hyötyvät tilinpäätösanalyysistä. Seitsemäs luku koostuu opinnäytetyön toiminnallisesta osasta eli tilinpäätösanalyysin tekemisestä. Seuraavaksi on tunnuslukujen vertailu kahden muun samalla toimialalla toimivan yrityksen kanssa. Viimeinen luku koostuu opinnäytetyön yhteenvedosta sekä kehitysehdotuksista, joita teen johtopäätöksieni avulla.

2 Yrityksen esittely

Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja on suomalainen henkilöstöpalveluyritys, jolla on myös toimintaa kansainvälisesti seitsemässä eri maassa. Yritys on osakeyhtiö ja perustettu vuonna 1999 kahden opiskelijan toimesta. Yritys X on konsernin emoyhtiö. Tällä hetkellä konsernin henkilöstö on keskimäärin 4 000 henkilöä. Yrityksellä on jatkuvasti kasvusuunnitelmia ja yritystojoja pyritään tehdä säännöllisesti. Konsernin liikevaihto oli vuonna 2016 noin 270 miljoonaa euroa.

Konsernin toiminta on erittäin laajaa ja sillä on monia palveluita. Konserni tarjoaa palveluita, joita ovat esimerkiksi:

- Henkilöstövuokraus, jonka avulla ratkaistaan esimerkiksi kausivaihteluista johtuvia henkilöstötarpeita asiakasyrityksissä
- Outplacement, jossa kehitetään työntekijöiden ammatillista osaamista sekä annetaan henkilökohtaista työnhakuvalmennusta
- Rekrytoivat koulutusohjelmat, jotka ovat tarkoitettu työttömille työnhakijoille sekä työttömyysuhan alla oleville henkilöille
- Työntutkimus ja mittaus, jossa asiakasyrityksen työnajankäyttöä sekä työn sujuvuutta mitataan sekä analysoidaan
- Majoituspalvelut, tarjotaan vuokra-asuntoja sekä hotelliasumista
- Relokaatio, jossa asiakasyritykselle tarjotaan palvelua, jonka tarkoituksena on huolehtia kansainväliselle työpolulle lähtevän työntekijän oleskeluluvat, viisumit, verkotit ja muut paperiasiat sekä asunnon vuokraaminen
- Työkykypalvelut, jossa tarjotaan ratkaisuja työkykyongelmiin

- Projekti- ja sesonkityö, joka tarjoaa lyhytaikaista henkilöstötarvetta
- Ulkoistuspalvelut, jossa tarjotaan prosessien kokonaisulkoistuksia
- Optimointi, jossa tarjotaan asiakasyrityksille ratkaisuja, joiden avulla tähdätään henkilöstön käytön optimointiin laadulla ja joustavuudella
- Ratkaisukonsultointi, jonka avulla rakennetaan asiakasyritysten tulevaisuuden työelämää esimerkiksi uuden teknologian kynnyksellä
- Asiantuntijapalvelut, jossa asiakasyrityksille pyritään löytämään asiantuntijoita erilaisille toimialoille
- Teknologiapalvelut, jotka tarjoavat digitaalisten palveluiden kehittämistä
- Rekrytointi, jossa tarjotaan asiakasyritykselle työntekijöitä.

(Yritys X kotisivut.)

3 Tutkimusmenetelmä

Tässä työssä aion käyttää kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää, koska minulla on tarkastelussa vain Yritys X:n liiketoiminta. Laadullinen tutkimus sopii tilinpäätösanalyysin rakentamiseen hyvin, koska tilinpäätösanalyysi ei ole pelkästään lukuja, joita kvantitatiivisessa tutkimuksessa olisi. Tilinpäätösanalyysiin kuitenkin täytyy lisätä luvut, jotta se olisi luotettavampi ja antaisi tarpeeksi informaatiota. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa kuvataan ilmiötä, eli esimerkiksi tilinpäätöksessä kuvaan sitä, mistä luvut ovat syntyneet tilinpäätökseen. Myös näiden tietojen perusteella minun täytyy tehdä kehittämis ehdotuksia, joita kvalitatiivinen tutkimus tukee. Kehittämis ehdotukset pystytään tehdä omien päätelmien avulla lukujen lisäksi. Kvalitatiivisella tutkimuksella ei pysty tavoittamaan täysin perusteellista tutkimusta, mutta useasta näkökulmasta lähestymällä, saadaan tutkimuksesta hyvin monipuolinen kokonaisuus. (Kananen 2008, 24.)

Laadullisessa tutkimuksessa on erittäin tärkeää, että tutkija on perehtynyt tutkittavaan aiheeseen ja suunnitellut tutkimuksensa hyvin ennen aloittamista. Tutkimusmateriaalina minulla tässä työssä on Yritys X:n konsernitilinpäätös vuosilta 2014 ja 2016. Ensin olen käsitellyt teorian, jonka avulla rakennan tilinpäätösanalyysin. Tilinpäätösanalyysin rakentamiseen käytän hyväksi laskemiani tunnuslukuja. (Kananen 2008, 84-85.)

4 Tilinpäätös

Tilinpäätös koostuu erilaisista tilinpäätös asiakirjoista. Tällaisia asiakirjoja ovat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma, toimintakertomus ja liitetiedot. Tilinpäätöksessä olevien asiakirjojen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus, joka antaa oikeat ja riittävät tiedot yrityksen toiminnan tuloksesta sekä taloudellisesta asemasta. (Honkamäki, Reponen, Mäkelä & Pohjonen 2016, 16.)

Yritys X on konserni, jossa tilinpäätöksessä noudatetaan IFRS-standardia vuodesta 2016 lähtien, joka on kansainvälinen standardi tilinpäätöstietojen julkaisuun. IFRS on lyhenne sanoista International Financial Reporting Standards. IFRS-standardin tarkoituksena on lisätä yrityksen konsernitilinpäätökseen lisää erilaisia laskelmia, joita ei tavallisesti kirjanpitolainsäädännön mukaan tarvitse. IFRS-standardin mukaan tehty tilinpäätös on paljon yksityiskohtaisempi tilinpäätöstietojen osalta kuin kirjanpitolainsäädännön mukaan tehty tilinpäätös. (Halonen, Jalkanen-Steiner, Johansson, Kyrölä, Nurmo, Pyykkönen, Sundvik, Suomela, Tolvanen, Torkkel, Torniainen, Tuomala & Vesikukka 2013, 498-499.)

Konsernitilinpäätöksen on annettava oikea ja riittävä kuva konsernista taloudellisesti. Tämä toteutuu, kun konsernitilinpäätökseen yhdistetään jokaisen konserniyrityksen tuloslaskelmat ja taseet liitetietoineen, joista tulee vähentää myös sisäiset erät sekä eliminoitava sisäinen omistus. Jotta konsernitilinpäätöksen lukeminen olisi selkeää, tulisi konsernitilinpäätöksessä esittää konserniin yhdistettyihin yhtiöihin liittyvät varat ja velat oikein. Emoyhtiön tilinpäätöksellä on merkittävä asema konsernissa, koska sen perusteella voidaan esimerkiksi suorittaa voitonjako. IFRS-standardin mukaan konsernitilinpäätöksessä tulee liitetiedoissa olla selostettuna eri liiketoiminta-alueiden taloudellinen tilanne. Tämä siksi, että rahoittajien sekä sijoittajien on tiedettävä, miten konsernin eri liiketoiminnot ovat menestyneet. IFRS-standardin mukaan konsernitilinpäätöksessä on myös mainittava yksityiskohtaisesti tietoja liiketoiminnoista esimerkiksi yrityshankinnoista tai yrityksistä luopumisesta. (Honkamäki ym. 2016, 18; Kallunki 2014, 27.)

Emoyrityksen velvollisuus on laatia konsernitilinpäätös Suomen lainsäädännön perusteella. Kirjanpitolaissa on määrätty siten, että konsernitilinpäätös tulee laatia, jos emoyritys on osakeyhtiö tai henkilöyhtiö, jonka taustalla on osakeyhtiö. Ammatinharjoittaja sekä liikkeenharjoittaja ovat ainoat, joiden ei tarvitse konsernitilinpäätöstä laatia. Kirjanpilolaki sallii myös sen, että pienkonsernit voivat jättää konsernitilinpäätöksen laatimatta. Pienkonserniksi lasketaan yritykset, joiden taseen loppusumma on 6 000 000 euroa, liikevaihto on 12 000 000 euroa tai tilikauden aikana palveluksessa on keskimäärin 50 henkilöä. Kun näistä edellä olevista ehdoista enintään yksi ylittyy päättyneellä tilikaudella sekä välittömästi edeltäneenä tilikaudella, konserni on pienkonserni. Kirjanpitolaissa on kuitenkin säädetty, jos pienkonsernin yksikin konserniyritys on merkittävä yhteisö yleisen edun kannalta, tulee konsernitilinpäätös laatia. (Honkamäki ym. 2016, 16-17; Vilkkumaa 2010, 22-23.)

Konsernitilinpäätös voidaan jättää laatimatta myös silloin, kun kohteena on muu kuin julkisen kaupankäynnin emoyritys. Tällöin kuitenkin Euroopan talousalueen lainsäädännön alaisen yrityksen tulee omistaa siitä vähintään yhdeksän kymmenesosaa. Vähemmistöosakkaiden on myös annettava suostumuksensa konsernitilinpäätöksen laadittamatta jättämiselle. Kuitenkin

suomalainen emoyritys tytäryrityksineen on yhdisteltävä ulkomaisen yrityksen konsernitilinpäätökseen, jonka ulkomainen yritys on itse laatinut. Tämän jälkeen ulkomainen konsernitilinpäätös tulee rekisteröidä Suomessa kirjanpitolain edellyttämällä tavalla. (Honkamäki ym. 2016, 17; Vilkkumaa 2010, 22-23.)

Jos emoyritys on osakeyhtiö, tulee huomioida myös osakeyhtiölaki konsernitilinpäätöksen osalta. Osakeyhtiölaissa on säädetty, että konsernitilinpäätös tulee laatia, kun emoyritys jakaa osinkoa tai on julkinen osakeyhtiö. Tämä ei kuitenkaan koske laatimisvelvollisuudesta vapautettuja pienkonserneja, vaikka pienkonsernin emoyritys jakaisikin osinkoa. (Honkamäki, Reponen, Mäkelä & Pohjonen 2016, 17; Vilkkumaa 2010, 22-23.)

IFRS-standardien mukainen konsernitilinpäätös tulee laatia, jos yrityksen arvopaperit ovat julkisen kaupankäynnin kohteena. Kaikki kirjanpitovelvolliset voivat kuitenkin halutessaan laatia konsernitilinpäätöksensä IFRS-standardien mukaisesti. Tällöin konsernitilinpäätöksen tulee olla myös kaikilta osin IFRS-standardien mukaisesti laadittu. (Honkamäki ym. 2016, 18.)

4.1 Tilinpäätöksen tavoitteet

Konsernitilinpäätöksen tavoitteena on antaa yleiskuva konsernin taloudellisesta tilanteesta ikään kuin kysymyksessä olisi yhden yrityksen taloudellinen tilanne. Konsernitilinpäätöksen tulee myös antaa kaikki tiedot tilikauden tuloksesta sekä sen muodostumisesta. Tiedot varojen hankkimisesta ja niiden käytöstä tilikauden aikana tulee mainita konsernitilinpäätöksessä. Sidosryhmät käyttävät hyväksi yrityksen tilinpäätöksen tietoja, joten tämän takia konsernitilinpäätöksen on annettava riittävästi taloudellista informaatiota oikeudellista ja taloudellista päätöksentekoa varten. Konsernitilinpäätöksessä on myös otettava huomioon yrityksen muoto. Jos yritys on osakeyhtiö, sen tulee antaa tietoa emoyrityksen varojenjakopäätöksestä. (Leppiniemi & Kykkänen 2013, 104.)

4.2 Eliminointi

Konsernitilinpäätöksessä konsernin tulos ja taloudellinen asema tulee esittää siten, että konserniyritykset olisivat vain yksi kirjanpitovelvollinen. Tämän takia tulee suorittaa eliminointi konserniyritysten välisiin toimiin perustuvien konsernin sisäisiin eriin. Eliminointavia eriä ovat esimerkiksi konsernin sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset, keskinäinen omistus ja velat sekä konsernin sisäiset katteet. On varmistettava, että nämä edellä mainitut sisäiset erät ovat kirjattu saman suuruisina konsernitilinpäätökseen yhdisteltäviin konserniyritysten tilinpäätöksiin, ennen kuin vähennetään sisäisiä eriä. Sisäiset erät eivät muuta nettotulosta. Ne vaikuttavat kuitenkin tuloksen rakenteeseen. Sisäisten tuottojen ja

kulujen eliminoinnin tulee oikaista konsernin tuloslaskelman katteita. Sisäisten erien eliminoinnit tulee suorittaa aina täysimääräisinä vähemmistöosuuksista riippumatta. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2009, 34.)

4.3 IFRS-standardi ja kirjanpitolainsäädäntö

IFRS-standardi ja kirjanpitolainsäädäntö eroavat toisistaan tilinpäätöksen osalta. Eroavaisuuksia käyn seuraavissa kappaleissa läpi.

IFRS-standardi eroaa kirjanpitolainsäädännöstä yrityshankintojen hankintamenolaskelman laatimisessa sekä konsernierojen käsittelyssä. IFRS:n mukaan lähtökohtana hankintamenolaskelmassa on hankittujen varojen, velkojen sekä aineettomien hyödykkeitten käyvän arvon kertoma nettovarallisuus. Näiden erien perusteella muodostuu konserniliikearvo. Konserniliikearvo muodostuu kuitenkin vasta sen jälkeen, kun konsernieroista ei ole kohdistettavaa jäljellä. Kohdistettavia eriä voi olla esimerkiksi hankitun yhtiön taseessa jo olemassa olevia eriä tai yrityskaupan yhteydessä taseeseen kirjattuja aineettomia hyödykkeitä. Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaan yrityshankinnoissa kauppahintaa tulee verrata yhtiön kirjanpidolliseen omaan pääomaan. (Ahti, Tikkanen, Vierros & Viljanen 2008, 15-16; Kirjanpitolaki 1997; Salmi 2012, 99.)

IFRS-standardin mukaan suunnitelman mukaisia poistoja ei kirjata konserniliikearvosta. Suunnitelman mukaisten poistojen sijaan konserniliikearvosta tehdään vähintään vuosittain arvonalentumistestaus. Jos kyseisen testin tulos kertoo, että liikearvon menojäännös alittaa arvioitun kassavirran nykyarvon, tulee liikearvosta kirjata tarvittava arvonalennus. Kirjanpitolainsäädännössä on säädetty, että konserniliikearvo tulee poistaa suunnitelman mukaisina poistoina. (Ahti ym. 2008, 15-16; Kirjanpitolaki 1997.)

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintahetkellä käyvän arvon mukaisesti IFRS-standardien säädösten perusteella. Nämä tulee myös esittää taseessa erikseen liikearvon kanssa. Poistot aineettomista hyödykkeistä tulee kirjata niiden taloudellisena vaikutusaikana. Jos taloudellista vaikutusaikaa ei kuitenkaan ole määriteltävissä aineettomille hyödykkeille, niistä ei tule tehdä poistoja. Tällöin näiden aineettomien hyödykkeiden arvo testataan vähintään vuosittain. (Ahti ym. 2008, 15-16; Kirjanpitolaki 1997.)

Negatiivista liikearvoa eli konsernipassiivaa ei IFRS-standardien mukaan esitetä taseessa, vaan se tulee kirjata hankintavuonna tulosvaikutteisesti. Kirjanpitolainsäädännön mukaan konsernipassiiva tulee esittää taseen vastattavaa-puolella erillisenä eränä. (Ahti ym. Viljanen 2008, 15-16; Kirjanpitolaki 1997.)

IFRS-standardien mukaan pooling-menetelmää eli yhdistelmämenetelmää ei saa käyttää. Yhdistelmämenetelmä tarkoittaa sitä, että konsernin sisäisten tytäryritysten osakkeet tai osuuk-sien omistus eliminoidaan vähentämällä hankintameno ja konsernin omistussuuden mukainen määrä tytäryrityksen osake-, osuus- tai niitä vastaavasta pääomasta. (Ahti ym. Viljanen 2008, 15-16; Kirjanpitolaki 1997.)

IFRS-standardin mukaan hankintojen käypiin arvoihin tulee tehdä oikaisut pääsääntöisesti vuo-den kuluessa hankinnasta. Kirjanpitolainsäädännössä ei ole määritelty ajanjaksoa, jonka ai-kana yrityksen hankintojen omaisuus- ja velkaerien käypiä arvoja tulee oikaista. (Ahti ym. 2008, 15-16; Kirjanpitolaki 1997.)

IFRS:n mukaan hyödykkeet, jotka ovat hankittu rahoitusleasingsopimuksella, tulee käsitellä konsernitilinpäätöksessä kuten ostetut hyödykkeet eli oikaisut pääsääntöisesti vuoden kulut-tua ostosta. Kirjanpitolainsäädännön mukaan tämä ei kuitenkaan ole sallittua edes konserniti-linpäätöksessä. (Ahti ym. 2008, 15-16; Kirjanpitolaki 1997.)

4.4 Tase

Taseesta ei ole sitovaa mallia IFRS-standardeissa. IFRS-standardissa on kuitenkin määritelty vähimmäistiedot, jotka tulee esittää taseessa. On myös esitettävä muita eriä, otsikoita ja vä-lisummia, jos tämä on tarpeellista taloudellisen tilanteen hahmottamiseksi. Konsernitilinpää-töksessä taseen erät tulee esittää ja luokitella samalla tavalla kaudesta toiseen. Taseessa va-rojen ja velkojen esittämisjärjestys tuo luotettavuutta ja merkityksellisyttä. Varat ja velat olisi suositeltavaa esittää likvidisyysjärjestyksessä ja jaoteltava lyhyt- ja pitkäaikaisiin eriin. (Halonen ym. 2013, 18-19.)

Tase jakautuu kahteen eri puoleen, jotka ovat vastaavaa ja vastattavaa. Näiden molempien kokonaissummien tulee aina olla yhtä suuret. Jos kokonaissummat ovat erilaiset, voidaan olettaa, että tilinpäätös sisältää vääriä tietoja, joten tilinpäätöstä ei voi pitää luotettavana. Vastaavaa puolelle kuuluu esimerkiksi erilaiset aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, sijoi-tukset, saamiset, rahoitusarvopaperit ja rahat sekä pankkisaamiset. Vastaavaa on jaettu pysy-viin ja vaihtuviin vastaaviin. Pysyvät vastaavat ovat pääosin aineettomia ja aineellisia hyödyk-keitä, joiden avulla osallistutaan tilikausien aikana tulojen tuottamiseen. Pysyvien vastaavien tuotto-odotukset ovat pääsääntöisesti yli 12 kuukautta. Varat ovat lyhytaikaisia, jos niiden odotetaan realisoituvan tai ne ovat tarkoitettu kulutettavaksi tai myytäväksi yrityksen nor-maalin toimintasyklin aikana. Vaihtuvat vastaavat ovat saamisia ja vaihto-omaisuutta. Vastaa-vaa-puolen erät tulee esittää käänteisessä likviditeettijärjestyksessä, jotta ylimpänä olisi vai-keimmin rahaksi muutettava oleva omaisuus. Vastattavaa puolelle kuuluvat oma ja vieras

pääoma, mutta oma pääoma ensimmäisenä. Oma pääoma on vakavaraisuuden perusta yrityksen toiminnalle. Vastattavaan tarkoituksena on esittää, mistä rahat tulevat yritykselle. (Lepiniemi ym. 2013, 114.)

IFRS-standardin mukaan taseessa tulee olla vähintään seuraavat erät:

- ”Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
- Sijoituskiinteistöt
- Aineettomat hyödykkeet
- Rahoitusvarat
- Sijoitukset, joiden kirjanpitoarvon on määritelty pääomaosuusmenetelmää käyttäen
- Biologiset hyödykkeet
- Vaihto-omaisuus
- Myyntisaamiset ja muut saamiset
- Rahavarat
- Ostovelat ja muut velat
- Varaukset
- Rahoitusvelat
- Verotettavaan tuloon perustuvat verovelat- ja saamiset
- Laskennalliset verovelat ja -saamiset
- Omassa pääomassa esitettävä vähemmistöosuus
- Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma”.

(Kallunki, Lantto & Sahlström 2008, 24.)

4.5 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma kertoo, millaisista eristä yrityksen tulos on syntynyt tilikauden aikana. Tuloslaskelmassa tulee esittää tuotot ja kulut ilman arvonlisäveroa. Tuloslaskelman tehtävänä on myös antaa informaatiota yrityksen sidosryhmille yrityksen taloudellisesta suoriutuvuudesta ku-
luneen tilikauden aikana. Sidosryhmiä ovat esimerkiksi omistajat, sijoittajat ja asiakkaat. (Seppänen 2011, 37-38.)

Ensimmäisenä tuloslaskelmassa on liikevaihto, joka koostuu yrityksen myynti- ja muut liiketoiminnan tuotoista. Yrityksen liiketoiminnan kannattavuudesta kertoo tuloslaskelmassa oleva liikevoitto. Liikevoitto saadaan, kun liikevaihdosta vähennetään liiketoiminnan juoksevat kulut, omaisuuden poistot sekä arvonalentumiset. Kaikki luvut ennen liikevoiton esittämistä voidaan esittää kululajeittain tai toimintojen mukaan. Kululajeittain esiteltynä kaikki kulut ovat ostoina eli aineiden ja tarvikkeiden sekä palveluiden ostoina, henkilöstökuluina, poistoina, arvonalentumisina ja muina liiketoiminnan kuluina. Toimintojen mukaan esitettynä liikevaihdosta vähennetään hankinnat ja valmistuksesta syntyvät kulut, jolloin saadaan bruttokate.

Bruttokatteesta tämän jälkeen vähennetään myynti ja markkinointi kulut, hallinnon kulut sekä liiketoiminnan muut kulut. Näiden vähennysten jälkeen saadaan liikevoiton määrä. (Seppänen 2011, 37-38.)

Seuraavaksi tuloslaskelmassa on rahoitustuotot ja -kulut. Kun liikevoitosta vähennetään rahoitustuotot ja -kulut, saadaan yrityksen voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Rahoitustuottoja ovat esimerkiksi korkotuotot. Rahoituskuluja ovat silloin esimerkiksi korkokulut. Tilinpäätössiirtojen vähennys tulee seuraavaksi. Tällaisia ovat esimerkiksi poistoeron muutos ja konserniavustus. Lopuksi vähennetään tuloverot, joiden jälkeen saadaan yrityksen todellinen voitto tai tappio. (Seppänen 2011, 38-39.)

IFRS-standardin mukaan tuloslaskelmassa tulee olla vähintään seuraavat erät:

- ”Liikevaihto
- Rahoituskulut
- Osuus voitosta tai tappiosta osakkuus- tai yhteisyrityksissä, joihin sovelletaan pääomaosuusmenetelmää
- Välittömät verot
- Seuraavien erien yhteismäärä yhtenä eränä:
 - Lopetettujen toimintojen voitto tai tappio verojen jälkeen
 - Verojen jälkeiset voitot tai tappiot, jotka on kirjattu lopetetun toiminnon muodostavien omaisuuserien tai luotettavien erien ryhmän arvostamisesta myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon tai niiden luovuttamisesta
- Voitto tai tappio”.

(Kallunki ym. 2008, 28.)

4.6 Rahoituslaskelma

Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä rahoituslaskelma ja se on kirjanpitolain mukaan annettava oikea ja riittävä kuva. Rahoituslaskelmalle ei ole säädetty tiettyä kaavaa, mutta sen pitää sisältää seuraavat tiedot. Rahoituslaskelman tulee sisältää liiketoiminnan rahavirran, joka kertoo sen, miten yritys on pystynyt tilikautensa aikana tuottamaan rahavaroja liiketoiminnan säilyttämiseen, tuottojen maksamiseen sijoittajille, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ilman ulkopuolista rahoituslähdettä. Sen tulee sisältää myös investointien rahavirrat, jotka kertovat, miten rahavirtoja on käytetty tulevan rahavirran keräytymiseksi. Viimeiseksi rahoituslaskelman on sisällettävä rahoituksen rahavirrat, jotka kertovat muutokset omassa ja vieraassa pääomassa tilikauden aikana. Tämä tarkoittaa sitä, että suoriteperusteista rahoituslaskelmaa ei voi sisällyttää konsernitilinpäätökseen. Rahoituslaskel-

massa on myös esitettävä vertailutieto edelliseltä tilikaudelta jokaisen erän osalta. Koska Yritys X on konserni, on syytä muistaa, että rahoituslaskelmaan tulee esittää erillisinä erinä rahoituksen rahavirrassa saadut ja maksetut konserniavustukset. (Perälä & Schwartz 2017, 65.)

Rahoituslaskelman voi tehdä kahdella eri tavalla ja nämä ovat suora ja epäsuora. Suorassa rahoituslaskelmassa esitetään omilla riveillä kaikki myynnit ja muista tuotoista saadut maksut. Myös liiketoiminnan kulut esitetään omalla rivillä. Jotta suora esittämismuoto onnistuu, tulee kerätä tarvittavat tiedot bruttomääräisistä maksuista kirjanpidon pääkirjatileiltä. Konserniyritykset kuitenkin laativat yleensä epäsuoran rahoituslaskelman, koska sen laatiminen voi olla helpompaa. Sen esitystapa ei oikeastaan ole rahavirtojen esitys, vaan laskelma, joka on nettoperusteinen. Siinä tuloslaskelman välitulos tulee oikaista, jotta pystytään selvittämään liiketoiminnan rahavirta. Konsernin rahoituslaskelma voidaan laatia tuloslaskelman avulla. Ensimmäinen rivi rahoituslaskelmasta voi esimerkiksi olla ”Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroa”, joka löytyy tuloslaskelmasta. On kuitenkin muistettava, että pitää tarvittaessa hankkia lisätietoa rahoituslaskelmaan. Tällaisia ovat esimerkiksi pysyvien vastaavien muutokset, lainojen muutokset, korkoihin ja veroihin liittyvät saamiset. Epäsuoran rahoituslaskelman laatiminen vaatii vähemmän yksityiskohtaisempaa tietoa, jota voi olla suurien konserniyritysten vaikea löytää omista kirjanpitojärjestelmistään. (Perälä & Schwartz 2017, 28; Honkamäki ym. 2016, 262-263.)

4.7 Liitetiedot

Tilinpäätöksessä liitetietojen sisältö ja määrä riippuvat yrityksen koosta ja toimintamuodosta. Konserniyritysten liitetietoihin tulisi lisätä seuraavat liitteet. Tilinpäätökseen tulee lisätä liitetiedot yksittäisen yrityksen liitetiedoista. Konsernituloslaskelman ja -taseen liitetiedot ovat myös pakolliset liitetiedot tilinpäätökseen. Jos konsernitilinpäätöksen laatimiseen on liittynyt jonkinlaisia liitetietoja, ne tulisi lisätä konsernitilinpäätökseen. Kaikki konsernin tytär- ja osakkuusyrityksiä koskevat liitetiedot kuuluvat konsernitilinpäätöksen liitetietoihin. Tilinpäätöksen loppuun voi myös lisätä muut tarpeelliset liitetiedot ja perustelut siitä, jos on poikettu emoyhtiön noudattamista jaksotus- ja arvostusperiaatteista tai laskentaperiaatteista. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2009, 23.)

Tytär- ja osakkuusyrityksillä on omat vaadittavat liitetiedot, joista ensimmäinen on tytär- ja osakkuusyritysten nimet sekä kotipaikat, jotka on yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Toisena vaadittavana liitetietona on liitetiedot yhteenlasketusta omistussuudesta konserniyritysten kesken. Myös yhdistelemättömien yritysten nimet, kotipaikat, omat pääomat ja voitot tai tappiot viimeisimmistä tilinpäätöksistä tulee tehdä liitetiedot. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2009, 24.)

Muita liitetietoja ovat esimerkiksi konserniliikearvon poistosta tehty erittely, jos yhdistetty se on yhdistetty konsernituloslaskelmassa. Muihin liitetietoihin kuuluu myös konsernireservin vähennyksistä tehty erittely, jos se on yhdistetty konsernituloslaskelmassa. Konserniliikearvo ja -reservistä tehty erittely, jos ne ovat vähennetty toisistaan konsernitaseesta, tulee tehdä liitetiedot. Liitetiedot tulee tehdä myös laskennallisten verovelkojen ja niistä tehtyjen muutosten perusteella laaditusta erittelytilinpäätössiirrosta, yhdistelytoimenpiteistä ja saamisista sekä veloista, jotka johtuvat yksittäisten yritysten taseista laskennallisten verovelkojen ja niiden muutosten erittelystä tilinpäätössiirroissa, yhdistelytoimenpiteistä ja yksittäisten yritysten taseista johtuvista saamisista ja veloista. Kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan merkityssä osuudessa tulee laatia myös liitetiedot konsernitilinpäätökseen. (Yritystutkimusneuvottelukunta 2009, 23.)

4.8 Toimintakertomus

Toimintakertomukset joutuvat laatimaan ne kirjanpitovelvolliset, jotka ovat pörssiyhtiöitä. Myös suuret yritykset, joiden liikevaihto on välittömästi edeltäneellä tilikaudella ollut vähintään 7,3 milj. euroa, taseen loppusumma 3,65 milj. euroa ja keskimääräinen henkilöstömäärä on 50 henkilöä. Näistä ehdoista kahden pitää toteutua, jotta toimintakertomus täytyy laatia tilinpäätökseen. Toimintakertomuksen tavoitteena on antaa lisäselvitys tekijöistä, jotka ovat vaikuttaneet yrityksen toimintaan. Lisäselvitys on tarpeen, kun kaikkea ei voi esittää pelkästään tuloslaskelmassa, taseessa tai liitetiedoissa. Rahoituslaskelman tiedot ovat myös rajalliset. (Leppiniemi ym. 2013, 161; Vilkkumaa 2010, 27.)

Kirjanpitovelvollisen, jonka on laadittava toimintakertomus kirjanpitolain mukaan, on esitettävä seuraavat tiedot toimintakertomuksessa:

- Oleelliset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen
- Arvio tulevasta kehityksestä
- Tiedot tutkimus- ja kehitystoiminnasta
- Kattava arvio toimintaan liittyvistä merkittävimmistä riskeistä sisältäen myös keskeisimmät tunnusluvut taloudellisen aseman ja tuloksen ymmärtämiseksi
- Kattava arvio taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sisältäen myös keskeisimmät tunnusluvut taloudellisen aseman ja tuloksen ymmärtämiseksi
- Kattava arvio liiketoiminnan kehittymisestä sisältäen myös keskeisimmät tunnusluvut taloudellisen aseman ja tuloksen ymmärtämiseksi
- Tunnusluvut tietoineen henkilöstöstä
- Tunnusluvut tietoineen ympäristötekijöistä
- Tunnusluvut tietoineen kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan kannalta merkittävistä asioista

- Tarvittavat täydentävät tiedot sekä lisäselvitykset tilinpäätöksessä esitetyistä luvuista.

(Leppiniemi ym. 2013, 161.)

5 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysin tarkoituksena on tarkastella yrityksen taloudellisen menestyksen osatekijöitä ja niiden kehitystä kattavasti. Tilinpäätösanalyysissä tutkitaan kannattavuutta ja taloudellista asemaa tilinpäätöstietojen avulla. Tilinpäätöksestä saatujen tietojen avulla voidaan esimerkiksi laskea monia erilaisia tunnuslukuja, joita tulen käymään tässä luvussa läpi. Tunnuslukujen avulla ei kuitenkaan pysty tehdä kovin kattavaa analyysiä, koska niiden tarkoituksena on pääasiassa antaa analyysille pohja. (Kallunki ym. 2008, 189.)

Tilinpäätösanalyysin tekemiseen on erilaisia tapoja. Aikasarja-analyysissä vertaillaan yrityksen tunnuslukuja eri vuosien välillä. Aikasarja-analyysin tiedot ovat vahvasti esillä seuraavassa tilinpäätöksessä. Niiden avulla ennustetaan erilaisia tilinpäätöstietoja. Jos haluaa vertailla yrityksen asemaa toimialalla, poikkileikkausanalyysi on hyvä keino, jos haluaa tietää, miten yritys menestyy verrattuna kilpailijoihinsa. Siinä verrataan jokaisen yrityksen tunnuslukuja keskenään samalla ajanhetkellä. Kateprosenttien avulla esimerkiksi pystyy vertailemaan, millainen hinnoitteluvoima yrityksillä on. Myös kustannusten tehokkuutta pystyy vertailemaan yritysten kesken tunnuslukujen avulla. (Kallunki ym. 2008, 189.)

Tilinpäätösanalyysin tekeminen alkaa siitä, että kerätään aineisto ja lähtötiedot. Tämän jälkeen valitaan sopiva analyysimenetelmä tilinpäätösanalyysin tekemistä varten. Seuraavaksi valitaan sopivat tunnusluvut kuvaamaan yrityksen toimintaa parhaiten, jonka jälkeen laskeaan nämä tunnusluvut ja vertaillaan saatuja tuloksia keskenään. Lopuksi tarkastellaan tuloksia ja tehdään tarvittavia johtopäätöksiä. (Niskanen & Niskanen 2004, 19-20.)

6 Tunnusluvut

Tunnuslukuanalyysi on yleensä lähtökohta tilinpäätösanalyysin tekemiselle. Siinä käytetään hyväksi tunnuslukuja, joihin hankitaan tiedot tilinpäätöseristä. Nämä tilinpäätöserät ovat yleensä tuloslaskelmasta, taseesta tai rahoituslaskelmasta. Luvut tilinpäätöksessä ovat muoltaan suhdemuotoisia ja jokin tilinpäätöserä täytyy jakaa toisella tilinpäätöserällä. Tämän tarkoitus on poistaa yritysten kokoerot. Esimerkiksi suurilla yrityksillä on suurempi liikevaihto kuin pienemmällä yrityksellä, joten euromääräinen vertailu ei anna oikeanlaista informaatiota. Seuraavassa kappaleessa käydään läpi esimerkkejä muutamista tunnusluvuista. Jokaisesta tunnusluvusta on laskukaava sekä selite siitä, mitä kyseinen tunnusluku kertoo. (Kallunki ym. 2008, 192-193.)

6.1 Kannattavuuden tunnuslukuja

$$\text{Koko pääoman tuotto-\% (ROA)} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Kuvio 1: Koko pääoman tuotto-% (ROA) laskukaava

Kuviossa yksi on koko pääoman tuotto-% (ROA) laskukaava, josta näkee, millaisista tilinpäätöseristä se saadaan. Nettotulos lasketaan siten, että liikevaihto, liiketoiminnan muut tuotot, toimintakulut, poistot ja arvonalennukset, rahoituserät sekä verot lasketaan yhteen. Rahoituskulut ja verot ovat omia erään tilinpäätöksen tuloslaskelmassa. Taseen loppusumma tulee suoraan taseesta. Koko pääoman tuotto-% (ROA) kertoo sen, miten yritys pystyy huolehtimaan käytössä olevasta kokonaispääomasta. Tälle tunnusluvulle on annettu seuraavat ohjearvot:

Hyvä	yli 10 %
Tyydyttävä	5 - 10 %
Heikko	alle 5 %

Taulukko 1: ROA ohjearvot

(Kokonaispääoman tuotto-% (ROA).)

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto-\% (ROI)} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin vuoden aikana}} \times 100$$

Kuvio 2: Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI) laskukaava

Kuviossa kaksi näkee, miten sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI) lasketaan tilinpäätöksen erien avulla. Nettotulos lasketaan samalla tavalla kuin koko pääoman tuotto-% (ROA) lasketaan. Rahoituskulut ja verot ovat myös omia erään tuloslaskelmassa. Sijoitettu pääoma koostuu omasta pääomasta sekä korollisista veloista, jotka ovat suoraan taseesta. Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI) on tilinpäätösanalyysin tunnuslukuista yksi tärkeimmistä. Se mittaa tuottoa, joka on saatu sijoitetulle korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Tämän tunnusluvun normiarvot ovat seuraavat:

Erinomainen	yli 15 %
Hyvä	10 - 15 %
Tyydyttävä	6 - 10 %
Välttävä	3 - 6 %
Heikko	alle 3 %

Taulukko 2: ROI normiarvot

(Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI).)

$$\text{Oman pääoma tuotto-\% (ROE)} = \frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

Kuvio 3: Oman pääoman tuotto-% (ROE) laskukaava

Kuviossa kolme on laskukaava oman pääoman tuotto-%:stä. Tilikauden voitto tulee suoraan tilinpäätöksen tuloslaskelmasta, joka on omana eräänään. Oma pääoma löytyy taseesta. Omistajat ja sijoittajat käyttävät erityisesti oman pääoman tuotto-%:stä (ROE). Se kertoo yrityksen kannattavuudesta ja kyvystä huolehtia omistajien sijoittamista pääomasta. Oman pääoman tuotto-% kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana. Oman pääoman tuotto-% sopii tunnuslukuna mittariksi eri toimialojen yritysten väliseen vertailuun. Myös tälle tunnusluvulle on seuraavat normiarvot:

Erinomainen	Yli 20 %
Hyvä	15 - 20 %
Tyydyttävä	10 - 15 %
Välttävä	5 - 10 %
Heikko	alle 5 %

Taulukko 3: ROE normiarvot

(Oman pääoman tuotto-% (ROE).)

$$\text{Myyntikate-\%} = \frac{\text{Liikevaihto} - \text{Ainekulut} - \text{Ulkopuoliset palvelut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Kuvio 4: Myyntikate-%:n laskukaava

Kuviossa neljä on laskukaava myyntikate-%:n laskukaavasta. Liikevaihto löytyy tilinpäätöksen tuloslaskelman alusta. Myyntikatteen saamiseksi liikevaihdosta vähennetään ainekulut ja ulkopuoliset palvelut, jotka ovat omina erinään tuloslaskelmassa. Jotta saataisiin myyntika-

teprosentti, tulee saatu tulos jakaa vielä liikevaihdolla, joka löytyy tuloslaskelmasta. Myyntikatetta käytetään yleensä nykyään vain tukku- ja vähittäiskaupassa. Sen tehtävänä on kertoa sisäisessä laskennassa tuoteryhmäkohtaisesta kannattavuudesta.

(Myyntikate ja myyntikate-%.)

$$\text{Käyttökate-\%} = \frac{\text{Liiketulos} + \text{poistot ja arvonalentumiset}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Kuvio 5: Käyttökateprosentin laskukaava

Kuviossa viisi on käyttökateprosentin laskukaava. Käyttökate saadaan, kun liiketulos, joka saadaan laskemalla yhteen liikevaihto, liiketoiminnan muut tuotot, toimintakulut sekä poistot ja arvonalennukset, ja poistot ja arvonalentumiset lasketaan yhteen. Käyttökateprosentin saamiseksi saatu tulos tulee jakaa vielä liikevaihdolla, joka löytyy tuloslaskelman eränä. Käyttökate on tunnusluku, jonka tehtävänä on kertoa, kuinka paljon liikevaihdosta jää katetta toimintakulujen vähennyksen jälkeen. Käyttökate kuvaa yrityksen tulosta ennen poistoja.

(Käyttökate-%.)

$$\text{Liiketulos-\%} = \frac{\text{Liikevaihto} + \text{liiketoiminnan muut tuotot} - \text{toimintakulut} - \text{poistot ja arvonalennukset}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Kuvio 6: Liiketulosprosentin laskukaava

Kuviossa kuusi on liiketulosprosentin laskukaava. Liikevaihto, liiketoiminnan muut tuotot, toimintakulut sekä poistot ja arvonalennukset löytyvät kaikki omina erinään tuloslaskelmasta tähän laskukaavaan. Näiden yhteenlaskettu summa muodostaa liiketuloksen. Liiketulosprosentin saamiseksi tulee tulos jakaa vielä liikevaihdolla, joka löytyy tuloslaskelmasta. Liiketulos tunnuslukuna kertoo, kuinka paljon liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljelle ennen rahoituseriä ja veroja. Liiketulos on tuloslaskelmasta tuttu välitulos.

(Liiketulos ja liiketulos-%.)

$$\text{Nettotulos-\%} = \frac{\text{Liiketulos} +/- \text{Rahoituserät} +/- \text{Verot}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Kuvio 7: Nettotulosprosentin laskukaava

Kuviossa seitsemän on nettotulosprosentin laskukaava. Liiketulos muodostuu liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista, toimintakuluista sekä poistoista ja arvonalennuksista. Rahoituserät ja verot löytyvät tuloslaskelmasta. Liiketuloksesta, rahoituseristä ja veroista saatu tulos tulee jakaa liikevaihdolla, jotta saadaan nettotulosprosentti. Nettotulos on yrityksen varsinainen tulos, joka on omistajille jäävä osuus tilikauden tuloksesta. Nettotulos ei ole sama

kuin tuloslaskelman viimeinen rivi voitto tai tappio, koska siinä ei ole vielä mukana satunnaisia eriä ja tilinpäätössiirtoja.
(Nettotulos ja nettotulos-%.)

6.2 Maksuvalmiuden tunnuslukuja

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus} + \text{Vaihto-omaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$$

Kuvio 8: Current ration laskukaava

Kuviossa kahdeksan on current ration laskukaava. Rahoitusomaisuutta ovat lyhytaikaiset saamiset, rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusomaisuusarvopaperit. Nämä ovat taseen eriä. Rahoitusomaisuuteen tulee lisätä vaihto-omaisuus, joka löytyy myös taseesta. Näistä eristä saatu luku jaetaan vielä lyhytaikaisella vieraalla pääomalla, joka löytyy taseesta. Current ratio on yksi suosituimmista maksuvalmiutta mittaavista tunnusluvuista. Se vertaa nopeasti rahaksi muutettavien erien suhdetta lyhytaikaisiin velkoihin. Maksuvalmius kertoo sen, millainen kyky yrityksellä on selviytyä maksuistaan ajallaan ja mahdollisimman edullisimmalla tavalla. Tunnusluvun ohjearvot ovat:

Erinomainen	yli 2,5
Hyvä	2 - 2,5
Tyydyttävä	1,5 - 2
Välttävä	1 - 1,5
Heikko	alle 1

Taulukko 4: Current ratio ohjearvot
(Current ratio.)

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Käyttöpääoma} - \text{Varastot}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$$

Kuvio 9: Quick ration laskukaava

Kuviossa yhdeksän on quick ration laskukaava. Käyttöpääomaa ovat taseen erät lyhytaikaiset saamiset, rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit. Käyttöpääomasta tulee vähentää edellisestä vuodesta jäljellä oleva varasto, jonka jälkeen summa jaetaan lyhytaikaisella velalla. Tämä lyhytaikainen velka koostuu lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta sekä lyhytaikaisesta saadusta ennakkomaksusta. Quick ration tehtävänä on mitata, millainen kyky yrityksellä

on selviyttyä lyhytaikaisista veloistaan nopeasti rahaksi muutettavilla omaisuuserillään. Tunnusluku siis mittaa yrityksen kassavalmiutta. Ohjearvot ovat seuraavat:

Erinomainen	yli 1,5
Hyvä	1 - 1,5
Tyydyttävä	0,5 - 1
Välttävä	0,3 - 0,5
Heikko	alle 0,3

Taulukko 5: Quick ratio ohjearvot

(Quick ratio.)

6.3 Vakavaraisuuden tunnuslukuja

$$\text{Omavaraisuusaste-\%} = \frac{\text{Omat pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - Saadut ennakot}} \times 100$$

Kuvio 10: Omavaraisuusaste-% laskukaava

Kuviossa 10 on omavaraisuusaste-prosentin laskukaava. Oman pääoman määrä löytyy yrityksen tilinpäätöksen taseesta suoraan. Omavaraisuusaste-prosentin laskemiseksi oma pääoma tulee jakaa taseen loppusummalla, josta on vähennetty saadut ennakot. Taseen loppusumma ja saadut ennakot ovat omia eriä taseessa. Omavaraisuusasteen tehtävänä on mitata yrityksen vakavaraisuutta. Tunnusluku mittaa myös yrityksen tappion sietokykyä. Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Korkeampi omavaraisuusaste kertoo yrityksen vakaasta pohjasta. Tunnusluvun ohjearvot ovat:

Erinomainen	yli 50 %
Hyvä	35 - 50 %
Tyydyttävä	25 - 35 %
Välttävä	15 - 25 %
Heikko	alle 15 %

Taulukko 6: Omavaraisuusaste-% ohjearvot

(Omavaraisuusaste-%.)

$$\text{Nettovelkaantumisaste-\%} = \frac{\text{Korolliset velat - Likvidit rahavarat}}{\text{Omat varat}} \times 100$$

Kuvio 11: Nettovelkaantumisaste-% laskukaava

Kuviossa 11 on nettovelkaantumisaste-prosentin laskukaava. Korolliset velat löytyvät tilinpäätöksen taseesta. Likvidejä rahavaroja ovat taseen erä rahat ja pankkisaamiset. Nämä velat ja rahavarat vähennetään toisistaan, jonka jälkeen jaetaan omilla varoilla. Omia varoja ovat taseen oma pääoma, vapaaehtoiset varaukset ja poistoero verovelalla vähennettynä. Nettovelkaantumisaste kertoo yrityksen velkaantuneisuudesta. Se mittaa yrityksen korollisen nettovelan ja oman pääoman suhdetta. Tämä tunnusluku kertoo, mikä on suhde omistajien yritykseen sijoittamien omien pääomien ja rahoittajilta lainattujen korollisten velkojen kesken. Jos arvo on negatiivinen, yrityksellä ei ole nettovelkaa. Ohjearvot ovat:

Erinomainen	alle 10 %
Hyvä	10 - 60 %
Tyydyttävä	60 - 120 %
Välttävä	120 - 200 %
Heikko	yli 200 %

Taulukko 7: Nettovelkaantumisaste-% ohjearvot
(Nettovelkaantumisaste-%.)

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus-\%} = \frac{\text{Taseen velat} - \text{Saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100$$

Kuvio 12: Suhteellisen velkaantuneisuus-%:n laskukaava

Kuviossa 12 on suhteellisen velkaantuneisuusprosentin laskukaava. Taseen velat löytyvät suoraan tilinpäätöksen taseesta omina erinä. Myös saadut ennakot löytyvät taseesta omana eränä. Nämä kaksi erää vähennetään toisistaan, jonka jälkeen jaetaan tuloslaskelmasta löytyvällä liikevaihdolla. Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti mittaa velkojen suhdetta yrityksen toiminnan laajuuteen. Tässä tunnusluvussa kokonaisvelat suhtautetaan liikevaihtoon. (Suhteellinen velkaantuneisuus-%.)

$$\text{Vieraan pääoman takaisinmaksuaika} = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma kauden lopussa}}{\text{Rahoitustulos (12 kk)}}$$

Kuvio 13: Vieraan pääoman takaisinmaksuajan laskukaava

Kuviossa 13 on vieraan pääoman takaisinmaksuajan laskukaava. Korollinen vieras pääoma löytyy taseesta. Tämä luku jaetaan rahoitustuloksella. Rahoitustulos saadaan laskelmalla yhteen liikevaihto, liiketoiminnan muut tuotot, toimintakulut, rahoituserät, verot sekä poistot ja arvonalennukset. Nämä kaikki erät löytyvät tuloslaskelmasta. Tunnuslukuna vieraan pääoman

takaisinmaksuaika kertoo sen, millainen velanhoitokyky yrityksellä on. Tämä tunnusluku kertoo, kuinka nopeasti yritys pystyisi maksamaan korollisen velkansa pois, jos nykyisen tasoinen tulorahoitus käytettäisiin velkojen takaisinmaksuun. Tunnusluvun ohjearvot ovat seuraavat:

Erinomainen	alle 1 vuosi
Hyvä	1 - 3 vuotta
Tyydyttävä	3 - 5 vuotta
Välttävä	5 - 10 vuotta
Heikko	yli 10 vuotta

Taulukko 8: Vieraan pääoman takaisinmaksuaika ohjearvot
(Vieraan pääoman takaisinmaksuaika.)

6.4 Tehokkuuden tunnuslukuja

$$\text{Nettokäyttöpääoma-\%} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Rahoitusomaisuus} - \text{lyhytaikainen vieras pääoma}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100$$

Kuvio 14: Nettokäyttöpääomaprocentin laskukaava

Kuviossa 14 on nettokäyttöpääomaprocentin laskukaava. Vaihto-omaisuus, rahoitusomaisuus ja lyhytaikainen vieras pääoma saadaan taseesta. Nämä kaikki lasketaan yhteen ja sen jälkeen jaetaan liikevaihdolla, joka löytyy tuloslaskelmasta. Nettokäyttöpääoma tunnuslukuna kertoo pitkäaikaisella vieraalla pääomalla ja omalla pääomalla rahoitettavan rahoitus- ja vaihto-omaisuuden määrän. Nettokäyttöpääomaprocentissa nettokäyttöpääoma on suhteutettu liikevaihtoon, koska nettokäyttöpääoman erät ovat riippuvaisia liikevaihdon suuruudesta. (Nettokäyttöpääoma ja nettokäyttöpääoma-%.)

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika (päivää)} = \frac{\text{Myyntisaamiset}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 365$$

Kuvio 15: Myyntisaamisten kiertoajan laskukaava

Kuviossa 15 on myyntisaamisten kiertoajan laskukaava. Myyntisaamiset on yksi taseen eristä. Tämä luku jaetaan liikevaihdolla, joka löytyy tuloslaskelmasta. Saatu tulos kerrotaan 365, jotta saadaan lopputulokseksi päiviä. Myyntisaamisten kiertoaika kertoo sen, kuinka monta päivää liikevaihto on keskimäärin saamisina, ennen kuin se saadaan rahana kassaan. Tunnusluku mittaa sitä, kuinka tehokas yrityksen perintä on. Se mittaa myös yrityksen asiakkailleen antamia maksuaikoja. Pääomia sitoutuu yrityksen prosesseihin enemmän, jos yritys tarjoaa pitkiä maksuaikoja, koska asiakkaat maksavat tällöin hitaammin laskunsa.

(Myyntisaamisten kiertoaika.)

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika (päivää)} = \frac{\text{Ostovelat}}{\text{Aine- ja tarvikeostot (12 kk)}} \times 365$$

Kuvio 16: Ostovelkojen kiertoajan laskukaava

Kuviossa 16 on ostovelkojen kiertoajan laskukaava. Ostovelat löytyvät yrityksen taseesta ja aine- ja tarvikeostot tuloslaskelmasta. Nämä kaksi jaetaan keskenään ja kerrotaan 365, jotta lopputulokseksi saadaan päiviä. Ostovelkojen kiertoaikaa kertoo sen, kuinka paljon tavaran-toimittajien rahoitusta yritys on käyttänyt ostopensa rahoitukseen. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka monta päivää yrityksellä menee maksaa kaikki ostot keskimäärin.

(Ostovelkojen kiertoaika.)

$$\text{Pääoman kiertonopeus} = \frac{\text{Liikevaihto (12 kk)}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma keskimäärin}} \times 100$$

Kuvio 17: Pääoman kiertonopeuden laskukaava

Kuviossa 17 on pääoman kiertonopeuden laskukaava. Liikevaihto löytyy tilinpäätöksen tuloslaskelmasta. Taseen loppusumma taseesta. Nämä kaksi lukua jaetaan keskenään, jolloin saadaan pääoman kiertonopeus. Pääoman kiertonopeus kertoo sen, kuinka monta kertaa vuodessa yritys kerkeää kierrättämään taseeseensa sitoutuneita pääomia omassa liiketoiminnassaan.

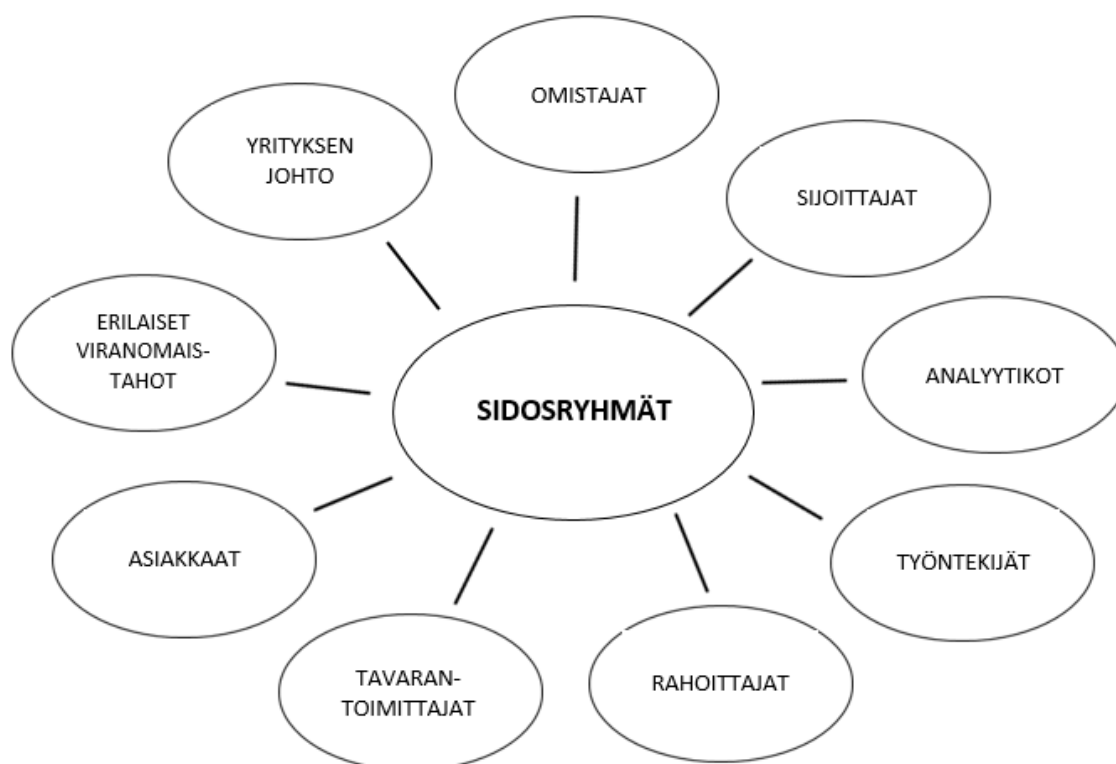
(Pääoman kiertonopeus.)

6.5 Tilinpäätöstietojen oikaisut

Oikaisujen avulla saadaan eri yritykset ja vuodet vertailukelpoisiksi. Oikaisutoimenpiteet tulee tehdä kaikille verrattaville vuosille ja yrityksille. Yritysten harkinnanvaraisten tilinpäätös-järjestelyiden vaikutus tilinpäätöksessä eliminoidaan oikaisujen avulla. Konsernitilinpäätöksessä kaikkia oikaisuja ei pystytä tehdä, koska yksittäisiä tytär- ja osakkuusyritysten tilinpäätöksiä ei välttämättä ole käytössä. (Niskanen & Niskanen 2004, 59.)

6.6 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Yrityksen sidosryhmät käyttävät tilinpäätösanalyysistä saatuja tietoja. Näitä sidosryhmiä ovat esimerkiksi seuraavat:

Kuvio 18: Sidosryhmät (Niskanen & Niskanen 2004, 13; Kallunki 2014, 15.)

7 Yritys X:n tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysissä on mukana vuodet 2013-2016 ja Yritys X on konsernin emoyhtiö. Tilinpäätösanalyysi toteutetaan oikaistujen tilinpäätöstietojen, prosenttilukumuotoisten tilinpäätösten sekä tunnuslukuanalyysin avulla. Ensimmäisenä on oikaistut versiot tuloslaskelmasta sekä taseesta, jotta vuosien vertailu onnistuisi, koska vuosien 2014 ja 2016 tilinpäätökset olivat sisällöltään ja rakenteeltaan erilaisia. Seuraavaksi on oikaistusta tuloslaskelmasta ja taseesta on tehty prosenttilukumuotoiset tuloslaskelma ja tase. Näiden avulla voidaan arvioida, miten kustannuserät ovat kehittyneet suhteessa liikevaihtoon tuloslaskelmassa. Prosenttilukumuotoinen tase kertoo, miten yrityksen omaisuus- ja rahoitusrakenne on muuttunut. Viimeisenä on tunnuslukuanalyysi, joka sisältää lasketut tunnusluvut sekä niiden vertailun.

7.1 Tilinpäätöksen oikaisut

Oikaisujen avulla saadaan eri yritykset ja vuodet vertailukelpoisiksi. Oikaisutoimenpiteet tulee tehdä kaikille verrattaville vuosille ja yrityksille. Yritysten harkinnanvaraisten tilinpäätösjärjestelyiden vaikutus tilinpäätöksessä eliminoidaan oikaisujen avulla. Konsernitilinpäätöksessä kaikkia oikaisuja ei pystytä tehdä, koska yksittäisiä tytär- ja osakkuusyritysten tilinpäätöksiä ei välttämättä ole käytössä. (Niskanen & Niskanen 2004, 59.)

	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	2 190 069,11	3 120 498,99	4 038 565,38	6 775 717,81
Liiketoiminnan muut tuotot	6 601,70	20 166,37	6 696,00	474 776,40
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT YHTEENSÄ	2 196 670,81	3 140 665,36	4 045 261,38	7 250 494,21
Aine- ja tarvikekäyttö	372,42	987,04	-103,22	-868,80
Ulkopuoliset palvelut	0,00	0,00	-33,00	-110 784,27
Henkilöstökulut	-924 432,72	-1 657 356,58	-2 149 886,31	-3 884 606,70
Liiketoiminnan muut kulut	-602 986,20	-1 140 529,98	-1 824 705,75	-3 498 652,65
KÄYTTÖKATE	669 624,31	343 765,84	70 533,10	-244 418,21
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 057 333,06	-4 006 759,39	-514 803,47	-909 325,53
LIIKETULOS	-1 387 708,75	-3 662 993,55	-444 270,37	-1 153 743,74
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	7 602 250,00	0,00	0,00	0,00
Muut korko- ja rahoitustuotot	1 336 441,65	1 149 590,32	899 683,98	66 207 120,51
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-6 099 350,86	-6 913 357,84	-5 366 214,90	-5 668 729,94
Sijoitusten rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	-997 235,94
Välittömät verot	-2 417,95	-8 607,50	-763 561,48	-1 517 387,40
NETTOTULOS	1 449 214,09	-9 435 368,57	-5 674 362,77	56 870 023,49
Satunnaiset tuotot	0,00	11 575 000,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	-185 000,00	0,00	0,00
KOKONAISTULOS	1 449 214,09	1 954 631,43	-5 674 362,77	56 870 023,49
Poistoeron lisäys/vähennys	45 955,68	-121 827,51	-58 085,63	-229 211,91
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys	0,00	0,00	11 165 000,00	10 855 000,00
TILIKAUDEN TULOS	1 495 169,77	1 832 803,92	5 432 551,60	67 495 811,58

Taulukko 9: Yritys X:n oikaistu tuloslaskelma 2013-2016

Tässä kappaleessa käsitellään taulukkoa yhdeksän. Liikevaihto tulee sellaisenaan oikaistuun tuloslaskelmaan. Myös liiketoiminnan muille tuotoille ei ole syntynyt oikaistavia eriä, joten se tulee sellaisenaan oikaistuun tuloslaskelmaan. Ostot tilikauden aikana oikaistaan aine- ja tarvikekäyttöön oikaistussa tuloslaskelmassa. Ulkopuoliset palvelut siirretään sellaisenaan. Virallisessa tuloslaskelmassa olevat palkat ja palkkiot, eläkesivukulut sekä muut henkilösivukulut yhdistettiin yhdeksi tilinpäätöksen eräksi oikaistuun tuloslaskelmaan. Eli nämä ovat henkilöstökuluja oikaistussa tuloslaskelmassa. Liiketoiminnan muut kulut sekä suunnitelman mukaiset poistot siirretään sellaisenaan oikaistuun tuloslaskelmaan. Oikaistussa tuloslaskelmassa on erä nimeltään tuotot osuuksista ja muista sijoituksista. Tämä erä pitää sisällään virallisesta tuloslaskelmasta erät tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä sekä tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista. Muut korko- ja rahoitustuotot on yhteenlaskettu erä virallisen tuloslaskelman eristä Muut korko- ja rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä sekä muilta. Sama koskee myös korkokuluja ja muita rahoituskuluja. Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista on oikaistussa tuloslaskelmassa nimellä sijoitusten rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset. Tuloverot virallisesta tuloslaskelmasta siirretään oikaistun tuloslaskelman välittömiin veroihin. Satunnaiset tuotot ja kulut ovat sellaisenaan oikaistussa tuloslaskel-

massa. Myös poistoeron lisäys/vähennys siirretään sellaisenaan. Virallisen tuloslaskelman saadut ja annetut konserniavustukset siirretään vapaaehtoiisiin varausten lisäykseen/vähennykseen oikaistussa tuloslaskelmassa.

Tässä kappaleessa käsitellään taulukkoa yhdeksän ja siitä huomaa, kuinka yrityksen liikevaihto on kasvanut vuosi vuodelta. Vuonna 2013 se oli 2 190 069,11 euroa ja vuonna 2016 6 775 717,81 euroa. Myös liiketoiminnan muut tuotot ovat tehneet suuren kasvun vuonna 2016 aikaisempiin vuosiin verrattuna. Vuonna 2016 Yritys X on käyttänyt huomattavan määrän ulkopuolisia palveluita. Tämä summa koostuu tilintarkastajan palkkioista sekä IFRS-standardiin siirtymiseen liittyvistä kuluista. Henkilöstökulut ovat olleet kasvussa lisääntyneen henkilökuntamäärän vuoksi. Esimerkiksi vuonna 2015 Yritys X:llä oli 27 toimihenkilöä, mutta vuonna 2016 toimihenkilöitä oli 71 keskimäärin. Liiketoiminnan muut kulut ovat kasvaneet, joka tietenkin riippuu henkilöstömäärän kasvusta. Näihin liiketoiminnan muihin kuluihin kuuluvat esimerkiksi hallinnon kulut, matkakulut, edustuskulut, ajoneuvokulut ja henkilöstökulut. Käyttökate yrityksellä jää negatiiviselle puolelle, koska liiketoiminnan tuotot eivät kata kaikkia liiketoiminnan kuluja. Vuonna 2013 on saatu huomattava summa tuottoja osuuksista ja muista sijoituksista, jotka ovat olleet osinkotuottoja saman konsernin yrityksiltä. Korko- ja rahoitustuotot ovat kasvaneet suuren määrän vuoteen 2016 mennessä. Vuonna 2016 tämä luku on erittäin suuri johtuen siitä, että Yritys X on saanut konsernin muilta yrityksiltä rahoitustuottoa suuren määrän, ja se sisältää myyntivoitot yrityskaupoista. Korkokulut ja muut rahoituskulut ovat olleet hyvin tasaisella tasolla tarkastelujakson aikana. Vuonna 2016 sijoitusten rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset ovat olleet suuri summa verrattuna muihin vuosiin. Tämä luku kuvaa sijoituksen todennäköistä luovutushintaa, joka tulee tilinpäätöshetkellä kirjata tilinpäätökseen sekä erikseen liitetietoihin. Yrityksen netto tulos oli vuonna 2013 positiivinen, mutta kaksi seuraavaa vuotta huomattavasti negatiivinen. Vuonna 2016 se on kuitenkin noussut erittäin paljon, jos vertaa vuoden 2015 summaan. Vuonna 2015 nettotulos oli -5 674 362,77 euroa ja vuonna 2016 56 870 023,49 euroa. Tämä johtuu suuresta korko- ja rahoitustuotoista, jotka olivat 66 207 120,51 euroa vuonna 2016. Vuonna 2014 oli saatu huomattava summa satunnaisia tuottoja, jotka olivat yrityksessä saatuja konserniavustuksia. Yritys X:n kokonaistulos oli vuosina 2013 ja 2014 samaa tasoa, mutta vuonna 2015 tulos oli negatiivinen. Vuonna 2016 se oli kuitenkin noussut huomattavasti näistä edellä mainituista syistä. Vuosina 2015 ja 2016 on saatu paljon vapaaehtoisia varauksen lisäyksiä, jotka tässä tapauksessa ovat konserniavustuksen lisäyksiä. Tilikauden tulos kokonaisuudessaan on vuosina 2013 ja 2014 ollut hyvin tasainen. Vuonna 2015 tulos nousi hieman, mutta vuonna 2016 se oli noussut huomattavan määrän. Tämän tuloksen perusteella voisi todeta, että Yritys X:n toiminta olisi kannattavaa.

	2013	2014	2015	2016
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet:				
Liikearvo	69 493 313,76	65 929 554,12	0,00	0,00
Muut aineettomat hyödykkeet	1 367 962,36	1 377 397,72	2 320 639,86	2 587 845,87
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	70 861 276,12	67 306 951,84	2 320 639,86	2587845,87
Aineelliset hyödykkeet:				
Koneet ja kalusto	168 066,78	325 300,43	457 650,29	444 098,75
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	168 066,78	325 300,43	457 650,29	444 098,75
Sijoitukset:				
Sisäiset osakkeet ja osuudet	28 212 921,62	28 414 188,97	97 776 044,26	87 838 814,51
Sisäiset saamiset	653 311,45	3 142 032,75	12 020 537,11	20 729 726,61
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	28 866 233,07	31 556 221,72	109 796 581,37	108 568 541,12
Myyntisaamiset	78 474,79	80 666,63	19 990,35	847 602,41
Sisäiset myyntisaamiset	24 829 649,04	18 253 874,79	39 766 917,09	51 247 947,81
Muut sisäiset saamiset	244 877,92	272 326,52	1 692 890,67	225 375,79
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	25 153 001,75	18 606 867,94	41 479 798,11	52 320 926,01
Rahat ja rahoitusarvopaperit	571 778,86	4 606 199,21	36 576,50	8 292 160,77
VASTAAVAA YHTEENSÄ	125 620 356,58	122 401 541,14	154 091 246,13	172 213 572,52

Taulukko 10: Yritys X:n oikaistu tase 2013-2016 VASTAAVAA

Tässä kappaleessa käsitellään taulukkoa 10. Oikaistussa taseessa liikearvo on sellaisenaan. Muut pitkävaikutteiset menot ja ennakkomaksut siirretään yhdeksi eräksi oikaistuun taseeseen eli muihin aineettomiin hyödykkeisiin. Koneet ja kalusto siirtyvät sellaisenaan oikaistuun taseeseen. Osuudet saman konsernin yrityksissä, osuudet osakkuusyhtiöissä ja omistusyhteisyrityksissä yhdistetään yhdeksi eräksi oikaistuun taseeseen. Tämä erä on sisäiset osakkeet ja osuudet. Pitkäaikaiset saamiset eli saamiset saman konsernin yrityksiltä, saamiset omistusyhteisyrityksiltä, lainasaamiset, siirtosaamiset ja muut saamiset yhdistetään sisäisiin saamisiin oikaistussa taseessa. Myyntisaamiset siirretään sellaisenaan oikaistuun taseeseen. Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä ja saamiset omistusyhteisyrityksiltä siirretään sisäisiin myyntisaamisiin. Lainasaamiset, muut saamiset ja siirtosaamiset yhdistetään muihin sisäisiin saamisiin. Rahat ja pankkisaamiset siirretään rahoihin ja arvopapereihin.

Tässä kappaleessa käsitellään taulukkoa 10. Vuosina 2013 ja 2014 on syntynyt liikearvoa. Liikearvo on aineetonta omaisuutta, joka syntyy yleensä yrityskaupan yhteydessä. Sen määrä saadaan kauppahinnan ja ostettavan yrityksen taseen summan erotuksena. Vuosina 2013 ja 2014 on tehty tällaisia yritysostoja, joista on jäänyt liikearvoa, joka on aineetonta hyödykettä. Vuosina 2015 ja 2016 tällaisia yritysostoja ei ole tehty. Tämän takia aineettomat hyö-

dykkeet yhteensä ovat olleet vuosina 2013 ja 2014 huomattavasti suurempia. Aineellista hyödykettä yritys on hankkinut melko tasaisesti vuosien aikana. Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset ovat olleet kahden viime vuoden aikana tasaisia. Myyntisaamiset olivat vuosina 2013-2015 melko samoja summia, mutta vuonna 2016 se kasvoi huomattavasti. Tämä tarkoittaa sitä, että yritys on saanut saatavaa myynnistä huomattavan summan, mutta maksu suoritetaan vasta jälkikäteen eli tässä tapauksessa vuonna 2017. Lyhytaikaiset saamiset yhteensä ovat kuitenkin olleet tasaisella tasolla yrityksellä. Rahojen ja rahoitusarvopapereiden määrä on vaihdellut tarkastelujakson aikana. Vuonna 2013 se oli matalemmalla kuin vuonna 2014, mutta laskenut taas vuonna 2015. Tämän jälkeen vuonna 2016 noussut uudestaan. Tähän erään kuuluu kaikki rahavarat. Taseen summa on ollut vuosien 2013-2016 aikana melko tasaisella tasolla. Kuitenkin noussut kokonaisuudessaan.

	2013	2014	2015	2016
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00
Muut rahastot	32 843 454,79	34 283 454,79	32 378 484,65	32 560 900,83
Kertyneet voittovarot	-3 463 268,46	-1 968 098,69	-135 295	2 284 196,19
Tilikauden tulos	1 495 169,77	1 832 803,92	5 432 551,60	67 495 811,58
Taseen oma pääoma yhteensä	30 877 856,10	34 150 660,02	37 678 241,48	102 343 408,60
Poistoero ja varaukset yhteensä	140 886,55	262 713,54	320 799,17	550 011,08
Oikaistu oma pääoma yhteensä	31 018 742,65	34 413 373,56	37 999 040,65	102 893 419,68
VIERAS PÄÄOMA				
Lainat rahoituslaitoksilta	27 000 000,00	23 000 000,00	41 000 000,00	0,00
Muut pitkäaikaiset velat	39 353 382,19	42 913 257,69	23 043 859,59	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	66 353 382,19	65 913 257,69	64 043 859,59	0,00
Korolliset lyhytaikaiset velat	4 000 000,00	4 000 000,00	6 148 457,96	6 000 000,00
Ostovelat	402 361,59	604 989,91	1 089 973,02	1 845 323,00
Sisäiset ostovelat	22 127 009,06	15 582 626,95	41 576 859,88	56 673 971,02
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	1 718 861,09	1 887 293,03	3 233 055,03	4 800 858,82
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	28 248 231,74	22 074 909,89	52 048 345,89	69 320 152,84
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	94 601 613,93	87 988 167,58	116 092 205,48	69 320 152,84
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	125 620 356,58	122 401 541,14	154 091 246,13	172 213 572,52

Taulukko 11: Yritys X:n oikaistu tase 2013-2016 VASTATTAVAA

Tässä kappaleessa käsitellään taulukkoa 11. Osakepääoma siirretään sellaisenaan oikaistuun taseeseen. Muut rahastot ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto yhdistetään muihin rahastoihin. Edellisten tilikausien voitto on kertyneet voittovarot oikaistussa taseessa. Tilikau-

den voitto/tappio ja poistoero siirretään sellaisenaan. Myös pitkäaikainen vieras pääoma lainat rahoituslaitoksilta ja muut velat siirretään sellaisenaan oikaistuun taseeseen. Lyhytaikainen vieras pääoma lainat rahoituslaitoksilta siirretään korollisiin lyhytaikaisiin velkoihin. Ostovelat siirretään sellaisinaan. Lyhytaikainen vieras pääoma velat saman konsernin yrityksille siirretään sisäisiin ostovelkoihin. Lyhytaikainen vieras pääoma muut velat ja siirtovelat yhdistetään muihin korottomiin lyhytaikaisiin velkoihin.

Tässä kappaleessa käsitellään taulukkoa 11. Taseen oma pääoma olisi muuten vuosina 2013-2016 erittäin tasainen, mutta vuoden 2016 suuri tilikauden tulos on vaikuttanut kyseisen vuoden oman pääoman määrään. Vieraasta pääomasta huomattavinta on se, että yrityksellä ei ole ollut vuonna 2016 pitkäaikaista vierasta pääomaa ollenkaan. Tämä tarkoittaa, sitä että yritys on saanut maksettua pois kaikki pitkäaikaiset lainat vuoden 2016 loppuun mennessä. Tämä vaikuttaa varmasti vuoden 2017 tilinpäätöksen taseen loppusummaan positiivisesti. Lyhytaikaista vierasta pääomaa yrityksellä on ollut vuosina 2013 ja 2014 melko saman verran. Vuosina 2015 ja 2016 myös hyvin saman verran. Suurimmaksi osin tämä erä koostuu yrityksen sisäisistä ostoveloista. Tämä ostovelka on tavaraa tai palvelua, jonka yritys maksaa myyjälle myöhemmin eli vuoden 2017 aikana. Taseen loppusumma kertoo yrityksen pääoman määrästä ja se on noussut Yritys X:llä jatkuvasti. Sen perusteella voi myös todeta, että yrityksellä on pääomaa yrityksen liiketoimintaa varten, joten yrityksen toiminta on kannattavaa.

7.2 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätösanalyysi

Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös on yksi tapa analysoida yrityksen tilinpäätöksen eriä. Prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen tarkoituksena on suhteuttaa tuloslaskelman erät liikevaihtoon sekä taseen erät taseen loppusummaan. Prosenttilukumuotoista tilinpäätöstä voidaan käyttää moneen eri tarkoitukseen. Sen avulla voidaan esimerkiksi arvioida, miten kustannuserät kehittyvät suhteessa liikevaihtoon. Prosenttilukumuotoista tilinpäätöstä voidaan käyttää myös eri kokoisten yritysten kustannus- ja taserakenteiden vertailuun. Tällaisen tilinpäätöksen avulla pystyy selkeästi selvittämään, miten yrityksen tuloslaskelman ja taseen keskinäiset suhteet ovat kehittyneet tarkastelun kohteena olevalla ajanjaksolla. Tärkeää on kuitenkin tiedostaa, että prosenttilukumuotoisesta tilinpäätöksestä on vaikea päätellä sitä, onko jokin erä kasvanut tai pienentynyt lukumääräisesti. (Niskanen & Niskanen 2004, 87-89.)

	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0,30 %	0,65 %	0,17 %	7,01 %
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT YHTEENSÄ	100,30 %	100,65 %	100,17 %	107,01 %
Aine- ja tarvikekäyttö	0,02 %	0,03 %	0,00 %	-0,01 %
Ulkopuoliset palvelut	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-1,64 %
Henkilöstökulut	-42,21 %	-53,11 %	-53,23 %	-57,33 %
Liiketoiminnan muut kulut	-27,53 %	-36,55 %	-45,18 %	-51,64 %
KÄYTTÖKATE	30,58 %	11,02 %	1,75 %	-3,61 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-93,94 %	-128,40 %	-12,75 %	-13,42 %
LIKETULOS	-63,36 %	-117,38 %	-11,00 %	-17,03 %
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	347,12 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut korko- ja rahoitustuotot	61,02 %	36,84 %	22,28 %	977,12 %
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-278,50 %	-221,55 %	-132,87 %	-83,66 %
Sijoitusten rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-14,72 %
Välittömät verot	-0,11 %	-0,28 %	-18,91 %	-22,39 %
NETTOTULOS	66,17 %	-302,37 %	-140,50 %	839,32 %
Satunnaiset tuotot	0,00 %	370,93 %	0,00 %	0,00 %
Satunnaiset kulut	0,00 %	-5,93 %	0,00 %	0,00 %
KOKONAISTULOS	66,17 %	62,64 %	-140,50 %	839,32 %
Poistoeron lisäys/vähennys	2,10 %	-3,90 %	-1,44 %	-3,38 %
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys	0,00 %	0,00 %	276,46 %	160,20 %
TILIKAUDEN TULOS	68,27 %	58,73 %	134,52 %	996,14 %

Taulukko 12: Yritys X:n prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma 2013-2016

Tässä kappaleessa käsitellään taulukkoa 12. Tuloslaskelmassa suurimmat kuluerät ovat henkilöstökulut, rahoituskulut sekä liiketoiminnan muut kulut. Tästä voi päätellä sen, että kyseessä on palveluita tuottava yritys. Aine- ja tarvikekäyttöjä eli ostoja on kaikkina tilikausina tehty hyvin vähän. Huomattavaa on se, että suurin osa rahoitustuotoista ja -kuluista on konsernin ulkopuolisille yrityksille. Nämä yritykset ovat Yritys X:n asiakasyrityksiä. Tilikauden tulos on vuonna 2013 ollut 66,17%, jonka jälkeen vuonna 2014 se laski hieman. Vuonna 2015 tulos melkein kolminkertaistui vuoteen 2014 verrattuna. Vuonna 2016 tilikauden tulos oli jopa 996,14 prosenttia. Tämä tarkoittaa sitä, että yritys pystyy tekemään tuottoa vuosi vuodelta. Myös se, että Yritys X tekee useita yritysostoja vuosittain ja pyrkii kehittymään, kasvattaa tuottoa. Tämän tuloksen perusteella pystyisi sanoa, että yritys olisi kannattava.

	2013	2014	2015	2016
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet:				
Liikearvo	55,32 %	53,86 %	0,00 %	0,00 %
Muut aineettomat hyödykkeet	1,09 %	1,13 %	1,51 %	1,50 %
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	56,41 %	54,99 %	1,51 %	1,50 %
Aineelliset hyödykkeet:				
Koneet ja kalusto	0,13 %	0,27 %	0,30 %	0,26 %
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	0,13 %	0,27 %	0,30 %	0,26 %
Sijoitukset:				
Sisäiset osakkeet ja osuudet	22,46 %	23,21 %	63,45 %	51,01 %
Sisäiset saamiset	0,52 %	2,57 %	7,80 %	12,04 %
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	22,98 %	25,78 %	71,25 %	63,04 %
Myyntisaamiset	0,06 %	0,07 %	0,01 %	0,49 %
Sisäiset myyntisaamiset	19,77 %	14,91 %	25,81 %	29,76 %
Muut sisäiset saamiset	0,19 %	0,22 %	1,10 %	0,13 %
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	20,02 %	15,20 %	26,92 %	30,38 %
Rahat ja rahoitusarvopaperit	0,46 %	3,76 %	0,02 %	4,82 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Taulukko 13: Yritys X:n prosenttilukumuotoinen tase 2013-2016 VASTAAVAA

Tässä kappaleessa käsitellään taulukkoa 13. Vuosina 2013 ja 2014 liikearvo on jopa 55 prosenttia taseen lopputuloksesta. Aineellisia hyödykkeitä on hyvin vähän. Ainoastaan koneita ja kalustoa. Sisäisiä osakkeita ja osuuksia on jonkin verran, koska se sisältää osuudet saman konsernin yrityksissä ja osuudet osakkuusyhtiöissä sekä omistusyhteyshyödykkeissä. Myyntisaamisia on hyvin vähän, koska yritys tuottaa palveluita. Sisäisiä myyntisaamisia on jonkin verran, koska se sisältää lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä ja saamiset omistusyhteyshyödykkeiltä. Rahojen ja rahoitusarvopapereiden osuus on yllättävän pieni.

	2013	2014	2015	2016
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	0,002 %	0,002 %	0,002 %	0,001 %
Muut rahastot	26,15 %	28,01 %	21,01 %	18,91 %
Kertyneet voittovarot	-2,76 %	-1,61 %	-0,09 %	1,33 %
Tilikauden tulos	1,19 %	1,50 %	3,53 %	39,19 %
Taseen oma pääoma yhteensä	24,58 %	27,90 %	24,45 %	59,43 %
Poistoero ja varaukset yhteensä	0,11 %	0,21 %	0,21 %	0,32 %
Oikaistu oma pääoma yhteensä	24,69 %	28,12 %	24,66 %	59,75 %
VIERAS PÄÄOMA				
Lainat rahoituslaitoksilta	21,49 %	18,79 %	26,61 %	0,00 %
Muut pitkäaikaiset velat	31,33 %	35,06 %	14,95 %	0,00 %
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	52,82 %	53,85 %	41,56 %	0,00 %
Korolliset lyhytaikaiset velat	3,18 %	3,27 %	3,99 %	3,48 %
Ostovelat	0,32 %	0,49 %	0,71 %	1,07 %
Sisäiset ostovelat	17,61 %	12,73 %	26,98 %	32,91 %
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	1,37 %	1,54 %	2,10 %	2,79 %
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	22,49 %	18,03 %	33,78 %	40,25 %
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	75,31 %	71,88 %	75,34 %	40,25 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

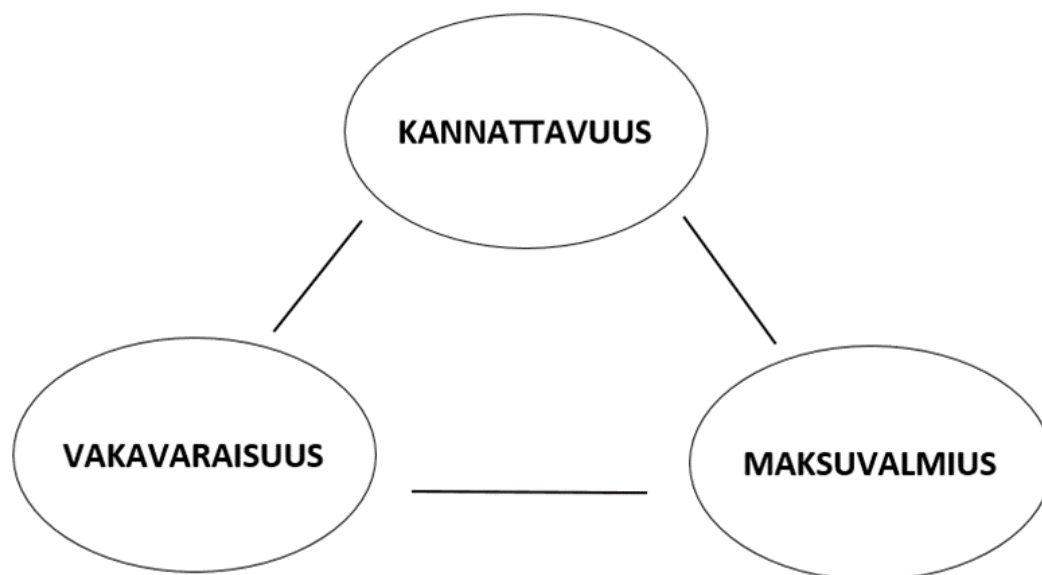
Taulukko 14: Yritys X:n prosenttilukumuotoinen tase 2013-2016 VASTATTAVAA

Tässä kappaleessa käsitellään taulukkoa 14. Osakepääoma on pienin osuus taseen loppusummasta. Rahastoja Yritys X:llä on paljon. Noin 20 prosenttia taseen loppusummasta. Oma pääoma on selvästi kasvanut vuonna 2016 edellisiin vuosiin verrattuna. Huomattavaa on se, että pitkäaikainen vieras pääoma on vuonna 2016 0 prosenttia. Tämä tarkoittaa sitä, että yritys on maksanut pitkäaikaiset velat pois kokonaan. Vuonna 2015 se oli 40 prosenttia taseesta. Lyhytaikainen vieras pääoma on taas nousussa. Vuonna 2013 se oli 22,49 prosenttia ja vuonna 2016 40,25 prosenttia. Tämä johtuu varmaankin siitä, että konsernin yritysten määrä on jatkuvasti kasvussa ja velat saman konsernin yrityksille lisääntyvät.

7.3 Tunnuslukuanalyysi

Alla oleva kuvio on nimeltään yrityksen terveyskolmio. Yrityksen toiminta on vakaa ja kannattava, kun kaikki nämä osa-alueet ovat kunnossa. Yrityksen on hyvä huomioida toiminnassaan tämä terveyskolmio, jotta yrityksen toiminta olisi mahdollisimman kannattavaa. Tämän terveyskolmion avulla pystyy myös arvioimaan, olisiko syytä parantaa kannattavuutta, maksuval-

miutta tai vakavaraisuutta. Tässä kappaleessa käyn läpi muutamia tunnuslukuja, jotka kuvaavat yrityksen kannattavuutta, maksuvalmiutta sekä vakavaraisuutta. (Ikäheimo, Malmi & Walden 2016, 102-103; Tunnusluvut kertovat enemmän kuin tuhat sanaa 2015.)

Kuvio 19: Taloudellinen terveyskolmio

7.3.1 Kannattavuus

	2013	2014	2015	2016
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	4,69 %	-27,63 %	-15,06 %	55,57 %
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	6,05 %	-2,08 %	0,32 %	37,30 %
Liikevoitto-%	-63,36 %	-117,38 %	-11,00 %	-17,03 %
Kokonaispääoman tuotto-% (ROA)	6,01 %	-2,05 %	0,31 %	37,20 %
Käyttökate-%	30,58 %	11,02 %	1,75 %	-3,61 %
Nettotulos-%	66,17 %	62,64 %	-140,50 %	839,32 %

Taulukko 15: Yritys X:n kannattavuuden tunnuslukuja 2013-2016

(Corporate Analysis Reg. Assoc. 2013, 72-74; Oman pääomantuotto-% (ROE).)

Oman pääoman tuottoprosentille (ROE) on olemassa ohjearvot. Näitä on käyty aikaisemmassa luvussa 5.1 taulukossa kolme läpi. Tämä kannattavuuden tunnusluku on erityisen tärkeä yrityksen omistajille sekä sijoittajille ja sen arvot sijaitsevat taulukossa 15. Oman pääoman tuottoprosentti oli vuonna 2013 positiivinen, mutta vuosina 2014 ja 2015 negatiivinen. Huomattavin kasvu on tapahtunut vuoden 2016 aikana. Vuonna 2013 oman pääoman tuottoprosentti oli jopa heikolla tasolla ohjearvojen mukaan, koska ohjearvon mukaan heikkoa tasoa ovat kaikki alle 5 prosenttia ja yrityksellä kyseinen tunnusluku oli 4,69 prosenttia. Vuonna 2014 oman pääoman tuottoprosentti laski huomattavasti vuoden 2013 luvusta. Vuonna 2014

luku oli erittäin heikolla tasolla, koska tunnusluvun arvo oli -27,63 prosenttia. Myös vuonna 2015 luku oli vielä negatiivisen puolella, mutta kuitenkin hieman parantunut vuodesta 2014. Vuonna 2015 oman pääoman tuotto prosentti oli -15,06 prosenttia eli edelleen erittäin heikolla tasolla. Vuonna 2016 oman pääoman tuotto prosentti on moninkertaistunut edellisiin vuosiin verrattuna. Vuonna 2016 oman pääoman tuotto prosentti oli jopa 55,57 prosenttia, joka on ohjearvojen mukaan erinomaisella tasolla. Tämän selittää vuoden 2016 tilikauden tulos, joka on kasvanut yli kymmenkertaiseksi vuoteen 2015 verrattuna. Korkea oman pääoman tuotto prosentti kertoo sen, että yritykselle on vuonna 2016 omalle pääomalle kertynyt paljon tuottoa tilikauden aikana. Tunnusluvun avulla pystyy todeta, että yrityksen toiminta on kannattavaa ja kasvujohteista. (Yrityksen tunnusluvut ja sijoittaminen 2014)

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti (ROI) on kasvanut vuoteen 2016 mennessä erinomaiselle tasolle. Tämän tunnusluvun arvot sijaitsevat taulukossa 15. Tunnusluvun arvo vuonna oli 37,30 prosenttia ja ohjearvojen mukaan yli 15 prosentin olevat arvot ovat erinomaisella tasolla. Nämä ohjearvot ovat taulukossa kaksi. Vuonna 2013 sijoitetun pääoman tuotto prosentti oli 6,05 prosenttia eli juuri tyydyttävän tason rajalla. Vuosina 2014 ja 2015 tunnusluvun arvot olivat heikolla tasolla. Yritys oli saanut vuonna 2016 erinomaisesti tuottoa korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Koska sijoitetun pääoman tuotto prosentti on tunnuslukuna kasvanut vuosi vuodelta, voidaan todeta, että yrityksen toiminta on kannattavaa.

Liikevoittoprosentit ovat olleet jokaisena vuonna negatiivisia, jonka näkee taulukosta 15. Negatiivisuus johtuu siitä, että Yritys X:n tuotto koostuu suurimmalta osin korko- ja rahoitus-tuotoista, joita ei liikevoittoprosentissa ole otettu huomioon. Liikevoittoprosenttia laskettaessa suurin kuluerä on henkilöstökulut, jotka ovat puolet Yritys X:n liikevaihdosta. Huomattavaa on se, että vaikka Yritys X:n liikevoittoprosentti oli pieni, sillä oli korkeat oman pääoman tuotto prosentit ja sijoitetun pääoman tuotto prosentit vuonna 2016. Tämä johtuu siitä, että yrityksellä on omaa pääomaa erilaisissa rahastoissa. Myös edellisten tilikausien voitot erityisesti vuoden 2016 voitto kasvattaa esimerkiksi oman pääoman tuotto prosenttia. Liikevoittoprosentti oli kuitenkin noussut kahtena viime vuotena. Liiketulosprosentin ollessa negatiivinen, liiketoiminnalla on operatiivisia vaikeuksia. Jos liikevoittoprosentin perusteella arvioi yrityksen kannattavuutta, yrityksen toiminta ei vaikuta kovin kannattavalta. Positiivista on kuitenkin se, että liikevoittoprosentin arvo oli noussut tarkasteluajanjakson kahdelta ensimmäiseltä vuodelta huomattavasti.

Kokonaispääoman tuotto prosentilla (ROA) on olemassa ohjearvot, joiden perusteella pystyy kertomaan, millä tasolla yritys on. Nämä ohjearvot löytyvät taulukosta yksi ja kokonaispääoman tuotto prosenttien arvot taulukosta 15. Vuonna 2013 kokonaispääoman tuotto prosentti oli tyydyttävällä tasolla. Vuosina 2014 ja 2015 se oli heikolla tasolla. Vuodesta 2015 vuoteen 2016

se on kasvanut erittäin paljon ja on selkeästi hyvällä tasolla. Korkea kokonaispääoman tuotto-prosentti vuonna 2016 kertoo, että yrityksellä on kyky huolehtia sen käytössä olevasta kokonaispääomasta hyvin. Vuoden 2016 perusteella voisi sanoa, että yrityksen toiminta on kannattavaa ja varsinkin, kun se on kasvanut edellisiin vuosiin verrattuna huomattavasti.

Yritys X:n käyttökateprosentti on laskenut vuodesta 2013 vuoteen 2016 mennessä huomattavan määrän, jonka näkee taulukosta 15. Yritys X:llä oli vuonna 2016 tarkastelujakson suurin liikevaihto, mutta toimintakulut ovat olleet suurimmat muihin vuosiin verrattuna. Suuret toimintakulut johtuvat siitä, että yrityksen tilinpäätös siirrettiin IFRS-standardiin, josta aiheutui kuluja. Käyttökateprosenttiin vaikuttaa myös yrityksen toimiala sekä pääomarakenne. Koska Yritys X on henkilöstöpalveluyritys, pienempää käyttökateprosenttia voidaan pitää myös hyvänä. Palveluiden hyvä käyttökateprosentti on yleensä 5-15 prosentin välissä, jossa se on ollut vuosina 2013 ja 2014. Vuosina 2015 ja 2016 se on kuitenkin laskenut alle 5 prosentin. Tämän tunnusluvun perusteella yrityksen kannattavuus olisi laskussa.

Koska Yritys X:llä on vuosina 2013, 2014 ja 2016 positiivinen nettotulos, se on pystynyt selviytymään varsinaisella liiketoiminnallaan lainojen koroista sekä käyttöpääoma ja investointien omarahoituksesta. Taulukossa 15 on nettotulosprosentin arvot. Vuodesta 2015 vuoteen 2016 on tapahtunut suuri kasvu. Vuonna 2015 nettotulosprosentti oli reippaasti negatiivisen puolella eli -140,50 prosenttia. Vuonna 2016 se on ollut jopa 839,32 prosenttia. Tämän tunnusluvun perusteella voi sanoa, että yrityksen toiminta on kannattavaa.

7.3.2 Maksuvalmius

	2013	2014	2015	2016
Current ratio	0,91	1,05	0,80	0,87
Quick ratio	0,91	1,05	0,80	0,87

Taulukko 16: Yritys X:n maksuvalmiuden tunnuslukuja 2013-2016

(Corporate Analysis Reg. Assoc. 2013, 81-82; Yritystutkimus Ry 2017, 74-75.)

Ensimmäinen maksuvalmiuden tunnusluku taulukossa 16 on current ratio, jonka ohjearvot löytyvät luvusta 5.2 taulukosta 4. Current ratio on ollut kaikkina muina vuosina heikolla tasolla paitsi vuonna 2014 se on yltänyt välttävälle tasolle. Current ration suuri tilinpäätöserä on vaihto-omaisuus, jota Yritys X:llä ei ole ollenkaan, koska se on henkilöstöpalveluyritys. Tämä selittää current ration pienen arvon tarkasteltavissa olevien vuosien aikana. Jos ottaa vain tämän tunnusluvun arvon huomioon, yrityksellä on huono maksuvalmius. Current ration tulkinnaassa tulisi myös tarkastella tunnusluvun kehitystä. Yritys X:llä on kyseinen tunnusluku hyvin tasainen tarkastelujakson aikana. Hieman on kuitenkin ollut laskua current ration arvon osalta.

Quick ratio, joka sijaitsee taulukossa 16, on luvuiltaan sama current ration kanssa ja myös sen ohjearvot löytyvät luvusta 5.2 taulukosta 5. Tämä johtuu siitä, että Yritys X:llä ei ole saatuja ennakkomaksuja, jotka kuuluvat tämän tunnusluvun laskentakaavaan. Laskentakaava muistuttaa hyvin paljon current ratiota, joten siksi samat luvut molemmissa tunnusluvuissa. Quick ratiolla yksi tilinpäätöserä on rahoitusarvopaperit, joita ei yrityksellä ole, joten tunnusluvun arvot jäävät pieniksi. Myös puuttuvat saadut ennakkomaksut vaikuttavat asiaan.

Nämä molemmat maksuvalmiuden tunnusluvut voisivat olla hieman korkeampia. Kuitenkin Yritys X:n toimialan huomioon ottaen, näille pienille tunnuslukujen arvoille on olemassa syyt, jotka on lueteltu edellisissä tämän luvun kappaleissa. Jos yrityksen maksuvalmiutta pitäisi arvioida taulukossa 16 olevien tunnuslukujen arvojen kanssa, voidaan todeta, että yrityksellä on heikolla tasolla oleva maksuvalmius, joka tarkoittaa sitä, että yrityksellä ei ole tarpeeksi varoja kattamaan maksuvelvoitteista niiden tullessa vastaan.

7.3.3 Vakavaraisuus

	2013	2014	2015	2016
Omavaraisuusaste-%	24,58 %	27,90 %	24,45 %	59,43 %
Nettovelkaantumisaste-%	302,17 %	240,20 %	300,16 %	55,70 %

Taulukko 17: Yritys X:n vakavaraisuuden tunnuslukuja 2013-2016

(Omavaraisuusaste-%; Nettovelkaantumisaste-%.)

Omavaraisuusasteprosentin ohjearvot löytyvät luvusta 5.3 taulukosta kuusi. Omavaraisuusasteprosentti ei ole ollut Yritys X:llä kertaakaan tarkastelujakson aikana alle 15 prosenttia, joka olisi ollut heikolla tasolla. Nämä arvot sijaitsevat taulukossa 17. Tämä tunnusluku kertoo sen, että Yritys X on pystynyt kasvattamaan omavaraisuusasteprosenttiaan suuremmaksi. Tämä tarkoittaa sitä, että yrityksen varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla 59,43 prosenttia vuonna 2016. Ohjearvon mukaan tämä on erinomainen arvo tunnusluvulle. Tämän tunnusluvun arvo on kasvanut oman pääoman kasvaessa. Voidaan myös todeta, että Yritys X on ainakin vuoden 2016 perusteella vakavarainen. Omavaraisuusasteprosentti on riippuvainen yrityksen iästä, joten voidaan olettaa, että seuraavina vuosina luku ei ainakaan putoa huomattavasti alle sen, mitä se vuonna 2016 oli.

Nettovelkaantumisasteprosentti taulukossa 17 kuvaa myös yrityksen vakavaraisuutta ja sen ohjearvot löytyvät luvusta 5.3 taulukosta seitsemän. Tämä tunnusluku mittaa yrityksen korollisen nettovelan sekä oman pääoman suhdetta. Vuosien 2013-2015 perusteella Yritys X oli heikolla tasolla. Koska Yritys X on emoyhtiö, sen tilinpäätöksessä on suuri summa tilinpäätöserässä velat saman konsernin yrityksille. Tämä erä heikentää tunnusluvun arvoa. Likvidit varat

koostuvat oikeastaan rahastoista ja tilikausien tuloksista. Nämä myös vaikuttavat nettovelkaantumistaseprosenttiin. Tämän tunnusluvun perusteella en pitäisi yritystä kovin vakavaraisena. Positiivista on kuitenkin se, että arvo oli vuonna 2016 erinomaisella tasolla ohjearvon mukaan.

8 Vertailu

Tässä luvussa on vertailtu kahden samalla toimialalla toimivan yrityksen tunnuslukuja Yritys X:n tunnuslukuihin. Tarkasteluaajakso on vuodet 2013-2016. Yritys X:n tunnusluvut on laskettu vuoden 2014 tasekirjan sekä vuoden 2016 tilinpäätöksen tilinpäätöstietojen perusteella. Yritys A:n sekä Yritys B:n tilinpäätöstiedot on kerätty Laurea-ammattikorkeakoulun tietokoneilla olevalta Voitto+ -tietokannasta. Kaikki kolme vertailussa olevaa yritystä on konsernien emoyhtiöitä.

8.1 Kannattavuus

	Yritys X	Yritys A	Yritys B
Oman pääoman tuotto-% (ROE)			
2013	4,69 %	25,75 %	-13,88 %
2014	-27,63 %	-11,24 %	-27,18 %
2015	-15,06 %	-255,77 %	41,41 %
2016	55,57 %	62,20 %	11,09 %
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)			
2013	6,05 %	17,34 %	4,09 %
2014	-2,08 %	-3,87 %	-9,23 %
2015	0,32 %	-58,66 %	24,19 %
2016	37,30 %	21,34 %	6,96 %
Liikevoitto-%			
2013	-63,36 %	1,22 %	0,08 %
2014	-117,38 %	-0,60 %	-38,36 %
2015	-11,00 %	4,66 %	56,68 %
2016	-17,03 %	2,65 %	9,06 %
Kokonaispääoman tuotto-% (ROA)			
2013	6,01 %	8,25 %	2,59 %
2014	-2,05 %	-1,90 %	-6,75 %
2015	0,31 %	-20,32 %	16,62 %
2016	37,20 %	8,69 %	5,86 %
Käyttökate-%			
2013	30,58 %	1,82 %	4,43 %
2014	11,02 %	0,15 %	1,74 %
2015	1,75 %	-4,14 %	57,69 %
2016	-3,61 %	2,97 %	10,81 %
Nettotulos-%			
2013	66,17 %	0,94 %	-2,64 %
2014	62,64 %	-0,62 %	-44,22 %
2015	-140,50 %	-4,66 %	51,35 %
2016	839,32 %	2,65 %	24,26 %

Taulukko 18: Kannattavuuden tunnuslukujen vertailu vuosilta 2013-2016

Tässä kappaleessa käsitellään taulukkoa 18. Vuonna 2013 suurin oman pääoman tuotto-% oli Yritys A:lla. Yritys B:llä oli jopa negatiivinen arvo. Jokaisella yrityksellä on arvo vaihdellut positiivisena sekä negatiivisena. Huomattavaa on erityisen suuri negatiivinen arvo Yritys A:lla vuonna 2015. Yritys B:llä oli samana vuonna huomattavan korkea arvo verrattuna sen muiden vuosien oman pääoman tuotto-%:n arvoihin. Vuonna 2016 suurin oman pääoman tuotto-% oli Yritys A:lla. Yritys X:n oman pääoman tuotto-% on myös ollut erittäin korkea. Näillä kahdella yrityksellä vuonna 2016 oman pääoman tuotto-%:n arvot olivat reilusti erinomaisella tasolla. Yritys B:llä tunnusluvun arvo oli tyydyttävää tasoa vuonna 2016. Tämä tarkoittaa sitä, että Yritys B:llä on huonoin kyky huolehtia omistajien yritykseen

sijoittamista pääomista. Eli vuonna 2016 Yritys B:lle on kertynyt omalle pääomalle vähiten tuottoa tilikauden aikana. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on kehittynyt Yritys X:llä sekä Yritys A:lla. Yritys B:llä vuoden 2016 sijoitetun pääoman tuotto prosenttin arvo on laskenut, joten kehitystä ei ole tapahtunut viimeisen vuoden aikana. Suurin sijoitetun pääoman tuotto prosenttin arvo on Yrityksellä X, joka tarkoittaa sitä, että yritys on tehnyt eniten tuottoa sijoitetulle pääomalle. Liikevoittoprosentti on ollut jokaisella yrityksellä pieni keskimäärin. Suurin liikevoittoprosentti oli yllättäen vuonna 2016 Yritys B:llä. Yritys X:llä liikevoittoprosentti oli negatiivinen reilusti. Negatiivisuus johtuu siitä, että liikevoittoprosentissa ei ole mukana rahoitustuottoja, joista Yritys X:n tuotto suurimmalta osin koostuu. Kokonaispääoman tuotto prosentti on jokaisella yrityksellä yli heikon tason vuonna 2016. Jokaisella on myös tarkastelujakson alusta tarkastelujakson loppuun kokonaispääoman tuotto prosentti kasvanut. Suurin kokonaispääoman tuotto prosentti oli Yritys X:llä, joka tarkoittaa sitä, että sillä oli vuonna 2016 eniten kykyä huolehtia käytössä olevasta kokonaispääomasta. Yritys A:lla ja Yritys B:llä on käyttökateprosentti kehittynyt tarkastelujakson aikana suurimmalta osin. Yritys X on ainoa, jolla se huonontunut vuosi vuodelta. Vuonna 2013 Yritys X:llä käyttökateprosentti oli 30,58 prosenttia, mutta vuonna 2016 se jäi negatiivisen puolelle -3,61 prosentilla. Tämä tarkoittaa sitä, että Yritys X:llä on huonoin liiketoiminnan tulos ennen poistoja, rahoituseriä sekä veroja eli sille jää katetta vähiten liikevaihdosta. Yritys X:llä on ollut suurin nettotulosprosentti tarkastelujakson aikana lukuun ottamatta vuotta 2015, jolloin se oli negatiivinen. Tällöin suurin nettotulosprosentti oli Yritys B:llä. Vuoteen 2016 mennessä Yritys X:llä nettotulosprosentti on kuitenkin kasvanut eniten. Sen nettotulosprosentti oli vuonna 2016 jopa 839,32 prosenttia, joka kertoo sen, että Yritys X on pystynyt selviytymään varsinaisella liiketoiminnallaan lainojen koroista sekä käyttöpääoman ja investointien omarahoituksesta. Nettotulosta on omistajille jäävä osuus tilikauden tuloksesta, joten taulukon 18 perusteella Yritys X:n toiminta olisi kannattavinta nettotulosprosentin osalta. Kaikki kannattavuuden tunnusluvut taulukosta 18 huomioon ottaen, Yritys A:lla on ollut tasaisinta vuosien 2013-2016 aikana. Yritys B:llä on ollut heikoin kannattavuus tarkasteluajanjakson aikana. Suurimman kehityksen kannattavuudessa on tehnyt Yritys X.

8.2 Vakavaraisuus

	Yritys X	Yritys A	Yritys B
Omavaraisuusaste-%			
2013	24,58 %	22,31 %	19,12 %
2014	27,90 %	18,54 %	34,32 %
2015	24,45 %	7,96 %	36,36 %
2016	59,43 %	13,97 %	44,85 %
Nettovelkaantumisaste-%			
2013	302,17 %	-117,17 %	152,12 %
2014	240,20 %	-30,73 %	97,62 %
2015	300,16 %	-334,94 %	70,43 %
2016	55,70 %	-160,98 %	73,81 %

Taulukko 19: Vakavaraisuuden tunnuslukujen vertailu vuosilta 2013-2016

Tässä kappaleessa käsitellään taulukkoa 19. Jokaisella yrityksellä on ollut melko tasainen omavaraisuusaste prosentti vuosina 2013-2016. Yritys X:llä ja Yritys B:llä se ei ole edes ollut heikolla tasolla tarkasteluajanjakson aikana. Suurin omavaraisuusaste prosentti on vuoden 2016 loppuun mennessä ollut Yritys X:llä, joka kertoo sen, kuinka suuri tappion sietokyky yrityksellä on. Suurin nettovelkaantumisaste prosentti vuosien 2013-2016 oli Yritys X:llä, joten sillä on suurin velkaantuneisuus. Tämä johtuu kuitenkin siitä, että vuosina 2013-2015 Yritys X:llä on ollut paljon korollista velkaa, joka vaikuttaa nettovelkaantumisaste prosentin määrään. Yritys X:llä se on kuitenkin vuonna 2016 laskenu huomattavasti, koska yritys maksoi kaikki korolliset pitkäaikaiset velat pois. Tämän johdosta Yritys X:n nettovelkaantumisaste prosentti nousi hyvälle tasolle. Yritys A:lla on ollut tarkasteluajanjakson aikana negatiivinen nettovelkaantumisaste prosentti, joka kertoo, että yrityksellä ei ole ollenkaan velkaantuneisuutta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että yrityksellä olisi hyviä rahoitusmahdollisuuksia. Vakavaraisin omavaraisuusaste prosentin ja nettovelkaantumisaste prosentin perusteella olisi Yritys A.

8.3 Maksuvalmius

	Yritys X	Yritys A	Yritys B
Current ratio			
2013	0,91	1,08	0,54
2014	1,05	1,12	0,54
2015	0,80	0,97	0,39
2016	0,87	1,09	0,47
Quick ratio			
2013	0,91	1,08	0,54
2014	1,05	1,12	0,54
2015	0,80	0,97	0,39
2016	0,87	1,09	0,47

Taulukko 20: Maksuvalmiuden tunnuslukujen vertailu vuosilta 2013-2016

Tässä kappaleessa käsitellään taulukkoa 20. Current ration arvot ovat hyvin tasaisia Yritys X:llä sekä Yritys A:lla vuosien 2013-2016 aikana. Mikään yritys ei yllä erinomaiselle tasolle current ration ohjearvoissa. Kuitenkin Yritys A:lla on suurimmat arvot vuosien 2013-2016 aikana, joka tarkoittaa sitä, että sillä on ollut suurimmat rahoituspuskurit tilinpäätöshetkellä. Current ratio vertaa nopeasti rahaksi muutettavien erien suhdetta lyhytaikaisiin velkoihin. Tämän tarkastelun kohteena olevilla yrityksillä ei ole nopeasti rahaksi muutettavia eriä monia, joten jokaisen current ration arvo jää pieneksi. Quick ratio mittaa hyvin samaa asiaa kuin current ratio. Tämän takia kaikilla yrityksillä on samat arvot molemmissa tunnusluvuissa. Current ration summaan vaikuttaa vaihto-omaisuuden määrä, jota ei millään yrityksellä ole. Quick ratiassa vaikuttaa saadut ennakkomaksut, joita ei myöskään yrityksillä ole. Suurimmat current ratio sekä quick ratio arvot on Yritys A:lla, joka tarkoittaa, että sillä on kyky muuttaa omaisuuttaan rahaksi nopeasti, jotta pystyy selviytymään lyhytaikaisista veloista nopeasti.

9 Liiketoiminnan kehittämisehdotukset

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää tilinpäätösanalyysin avulla Yritys X:n taloudellinen tilanne ja kehitys vuosina 2013-2016. Ajanjakso tässä tilinpäätösanalyysissä oli neljä tilikautta. Näin ollen tilinpäätösanalyysistä sai tarpeeksi kattavan ja luotettavan. Tilinpäätösanalyysi on toteutettu prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen ja erilaisten tunnuslukujen avulla. Nämä tunnusluvut kertovat yrityksen kannattavuudesta, vakavaraisuudesta ja maksuvalmiudesta. Tunnusluvut on laskettu Yritys X:n tilinpäätöstietojen avulla.

Tunnusluvuista voi nähdä, kuinka luvut ovat kehittyneet vuosi vuodelta. Tämä tarkoittaa sitä, että yritys on pystynyt kehittämään toimintaansa jatkuvasti. Näitä tunnuslukuja tarkasteltaessa tulisi kuitenkin huomioida Yritys X:n toimiala. Se on emoyhtiö, jonka toiminta perustuu palveluihin. Esimerkiksi vuonna 2016 sen suurimmat tuotot ovat syntyneet rahoitustuotoista, joka ei vaikuta liikevoittoprosenttiin. Tämän takia liikevoittoprosentti on ollut negatiivinen tarkastelujakson aikana. Liikevoittoprosentti ei myöskään ole paras mahdollinen tunnusluku kuvaamaan tällaista yritystä. Vuonna 2014 satunnaiset tuotot ovat olleet selvästi suuri erä, joka on vaikuttanut tilikauden tulokseen. Myös vuosina 2015 ja 2016 on saatu suuri määrä konserniavustuksia. Tunnusluvuista voi myös nähdä sen, miten yrityksen liiketoiminta on kehittynyt vuodessa. Vuosi 2016 on selvästi ollut yrityksen paras vuosi tarkastelun kohteina olevista vuosista. Vuosina 2013-2016 Yritys X:n liiketoiminta ei välttämättä ole ollut kovin kannattavaa, mutta sen kannattavuutta on kuitenkin pystytty kasvattamaan jatkuvasti. Nettotulosprosentin kasvu on varmaankin kaikista näyttävien. Vuonna 2015 se oli jopa negatiivisen puolella, mutta vuoteen 2016 se on kasvanut jopa viisin kertaiseksi. Voidaan todeta, että yrityksen toiminta on edelleen kannattavaa ja on varmasti myös tulevaisuudessa. Tämän voi pe-

rustella sillä, että konserni tekee jatkuvasti yritysostoja, jolloin Yritys X saa suurempia rahoitustuottoja. Nämä rahoitustuotot ovat tärkein osa Yritys X:n tulosta. Yritysmyynnit kasvattavat myös rahoitustuottoja, joka kasvattaa yrityksen tulosta.

Maksuvalmiuden tunnusluvut ovat olleet hyvin tasaisia tarkastelujakson aikana. Current ration vaikuttaa vaihto-omaisuus, jota Yritys X:llä ei ole. Tällöin tämä tunnusluku jää pieneksi. Current ration kehittymisessä on tapahtunut pieni lasku vuonna 2015, mutta noussut taas vuonna 2016. Quick ratio muistuttaa laskukaavaltaan current ratiota. Current ratiossa käsitellään vaihto-omaisuutta ja quick ratiossa saatuja ennakkomaksuja. Näitä kumpiakaan yrityksellä ei tarkastelujakson aikana ole, joten laskukaavat jäävät samanlaisiksi. Tämän takia tunnusluvut ovat samoja. Näissä kahdessa tunnusluvussa on kuitenkin erilaiset ohjearvot, joten tulokset eivät välttämättä aina ole samat. Esimerkiksi vuoden 2016 quick ratio on 0,87, joka sen ohjearvoissa tarkoittaa tyydyttävää arvoa. Current ratiossa vuoden 2016 luku on myös 0,87, joka sen ohjearvoissa tarkoittaa heikkoa arvoa. Maksuvalmiutta yrityksellä löytyy jonkin verran ja se tulee varmasti kehittymään jatkossakin.

Vakavaraisuuden tunnuslukuina ovat omavaraisuusaste prosentti sekä nettovelkaantumisaste prosentti. Omavaraisuusaste prosentti kertoo sen, onko yrityksellä tappion sietokykyä. Tähän tunnuslukuun vaikuttaa myös yrityksen ikä. Nuoremmat yritykset ovat yleensä velkaantuneimpia. Yritys X on kuitenkin jo 18 vuotta ollut toiminnassa, joten tämä ei kuulu niihin nuoriin yrityksiin. Vuosina 2013-2015 omavaraisuusaste prosentti on ollut välttävää ja tyydyttävää tasoa. Vuonna 2016 se on kuitenkin noussut erinomaiselle tasolle, koska sen oma pääoma on kasvanut. Nettovelkaantumisaste prosentti kertoo yrityksen velkaantuneisuutta. Se mittaa yrityksen korollisen nettovelan ja oman pääoman suhdetta. Vuosina 2013-2015 tämä tunnusluku on ollut heikolla tasolla. Yritys X:llä on paljon velkaa, mutta myös omaa pääomaa. Huomattavaa on se, että vuonna 2016 yrityksellä ei ole ollenkaan pitkäaikaista vierasta pääomaa. Tämä on varmasti yksi syy siihen, että nettovelkaantumisaste prosentti on pienentynyt 300,16 prosentista 55,70 prosenttiin vuonna 2016.

Tunnuslukujen vertailussa oli mukana Yritys X, Yritys A sekä Yritys B. Tunnuslukujen perusteella voidaan sanoa, että Yritys A:n toiminta on ollut kaikista tasaisinta. Tämä on tietenkin hyvä asia, mutta liiketoiminnan pitäisi kehittyä myös, jotta se pysyy tulevaisuudessa kilpailussa mukana. Yritys B:llä ei ole mennyt mitenkään erityisen huonosti, mutta ei loistavastikaan. Yritys X:llä vuodet 2013-2015 ovat olleet vaihtelevia. Kaikki tunnusluvut kokonaisuudessaan eivät ole olleet parhaalla mahdollisella tasolla, mutta yksittäiset tunnusluvut ovat kuitenkin olleet hyviä. Vuosi 2016 Yritys X:llä on kuitenkin ollut hyvä. Se on saanut kehitettyä liiketoimintaansa edellisiin vuosiin verrattuna. Yritys X ei kuitenkaan ole vielä täysin kannattava, jos ottaa huomioon esimerkiksi negatiivisen liikevoittoprosentin. Mutta tässä tunnusluvussa ei kuitenkaan huomioida rahoitustuottoja, joista Yritys X:n tuotot pääasiassa koostuvat.

Huomion arvoista on kuitenkin erittäin suuri nettotulosprosentti, joten ainakin siltä osin yrityksen toiminta on kannattavaa.

Kehitysehdotuksena toimeksiantajayritykselle olisi liikevaihdon kasvattaminen. Tällä hetkellä Yritys X:n liikevaihto koostuu pääasiassa talous- ja hallintopalvelujen myynnistä konserniyhtiöille, joten se voisi miettiä, olisiko mahdollista laajentaa toimintaa. Tällöin liikevaihto ei olisi täysin riippuvainen näistä talous- ja hallintopalveluista. Yritys X on konsernin emoyhtiö, jonka tehtävänä on huolehtia konsernin taloudesta, joten on ymmärrettävää, jos yrityksellä ei ole suunnitelmassa kasvattaa liikevaihtoa. Yritys X:n tulos on kuitenkin niin pieni verrattuna konsernin muiden yritysten tuloksiin. Ehkä konsernilla onkin tavoitteena tuottaa tulosta tytäryhtiöiden avulla. Konsernin suurin tulos ei siis tule Yritys X:ltä eli emoyhtiöltä, joten vaikka Yritys X:n toiminta ei olisi kannattavaa tämän analyysin perusteella, se ei tarkoita sitä, etteikö konsernin toiminta olisi kannattava. Liikevaihto kasvaa tulevaisuudessa varmasti, koska yrityskauppoja pyritään tekemään, jotta konsernilla on mahdollisuus kasvaa ja kehittyä. Tällöin myös asiakkaiden määrä lisääntyy, jotka myös tarvitsevat näitä Yritys X:n tarjoamia talous- ja hallintopalveluja. Konserni tarjoaa monen alan työpaikkoja, joihin Suomessa on tarjolla suuri määrä työntekijöitä. Henkilöstöpalveluyritykset ovat suuressa suosiossa muiden yritysten kesken, joten asiakasyritykset eivät lopu kesken. Yhtiössä on panostettu tällä hetkellä järjestelmäkehitykseen ja järjestelmien kaupallistamiseen, joten uusia yhtiöitä konserniin syntyy tai liittyy varmasti tämänkin uudistuksen osalta. Yritys on uusinnut rahoitussovimuksensa vuoden 2017 aikana, joten rahoituskulut pienenevät merkittävästi vuonna 2017. Tämä kasvattaa esimerkiksi nettotulosta oletettavasti vielä lisää. Maksuvalmiutta yritys voisi ehkä hieman parantaa. Yritys voisi miettiä, olisiko mahdollista hankkia jonkinlaista nopeasti rahaksi muutettavaa omaisuutta. Tällöin liiketoiminnassa olisi vähemmän riskejä. Yritys X:n vakavaraisuus kehittyy vuoden 2017 tilikauden aikana varmasti, koska pitkäaikaista vierasta pääomaa ei vuonna 2016 enää ollut. Tämän takia uskon, että esimerkiksi nettovelkaantumisasesteprosentti nousee vielä ohjearvoissa korkeammalle.

Tilinpäätösanalyysin perusteella sanoisin, että Yritys X:n toiminta on ainakin vuonna 2016 ollut kannattava ja varmasti myös tulevaisuudessa. Konserni tarjoaa monia palveluita, joten asiakasyrityksiä riittää. Myös halu kehittyä näkyy yrityksen toiminnassa esimerkiksi yritysostoilla. Vaikka toiminta on pääosin tällä hetkellä Suomessa, uskon, että se laajenee vielä ulkomaille. Tällöin asiakaskunta laajenee, koska uusia asiakasyrityksiä ja työntekijöitä löytyy. Tällä hetkellä aikaisemmin mainitsemani taloudellinen terveyskolmio ei välttämättä ole aivan tasapainossa, mutta tulevaisuudessa tämäkin asia varmasti korjaantuu. Vuonna 2017 konserniin liittyy eräs toinen suuri suomalainen henkilöstöpalveluyritys, joten konsernin yritysten määrä kasvaa huomattavasti, jolloin asiakkaiden määrä kasvaa. Tämä tarkoittaa myös sitä, että konsernin työntekijöiden määrä lisääntyy eri toimialoilla, jolloin konsernin toiminta laajenee. Tällöin on mahdollista hankkia suurempaa tulosta uusien toimialojen avulla. Vuonna

2017 uskoisin tunnuslukujen kasvavan hieman. Liikevoittoprosentti jää kuitenkin vielä negatiiviseksi, koska yritys ei varsinaista tulosta tee muuten kuin rahoitustuottojen avulla. Koska yrityksellä on kuitenkin tavoitteena kehittyä ja kasvaa, en nää syytä, miksi tunnusluvut yhtäkkiä laskisivat ainakaan huomattavaa määrää.

Lähteet

Kirjalähteet

Ahti, A., Tikkanen, R., Vierros, H. & Viljanen, J. 2008. Konsernitilinpäätös. 4. uudistettu painos. Tallinna: AS Pakett.

Corporate Analysis Reg. Assoc. 2013. The guide to the analysis of financial statements of Finnish companies. 2nd edition. Helsinki: Hakapaino.

Honkamäki, T., Reponen, M., Mäkelä, L. & Pohjonen, S. 2016. Konsernitilinpäätöksen laadinta. 4. uudistettu painos. Liettua: BALTO print.

Halonen, J., Jalkanen-Steiner, J., Johansson, N., Kyrölä, P., Nurmo, P., Pyykkönen, R-L., Sundvik, P., Suomela, M., Tolvanen, M., Torkkel, T., Torniainen, T., Tuomala, M. & Vesikukka, E. 2013. IFRS käytännön käsikirja 3. uudistettu painos. Porvoo: Bookwell.

Ikäheimo, S., Malmi, T. & Walden, R. 2016. Yrityksen laskentatoimi. Liettua: BALTO Print.

Kallunki, J-P. 2014. Tilinpäätösanalyysi. Viro: Print Best.

Kallunki, J-P., Lantto, A-M. & Sahlström, P. 2008. Tilinpäätösanalyysi IFRS-maailmassa. Hämeenlinna: Kariston Kirjanpaino.

Kananen, J. 2008. Kvali. Kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2013. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 8. uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro.

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2004. Tilinpäätösanalyysi. 2. tarkistettu painos. Helsinki: Edit Prima.

Perälä, S. & Schwartz, K. 2017. Rahoituslaskelma. 7. uudistettu painos. Tallinna: Printon Trükikoda.

Salmi, I. Mitä tilinpäätös kertoo?. 2012, Porvoo: Bookwell.

Seppänen, H. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Hämeenlinna: Kariston kirjapaino.

Vilkkumaa, M. 2010. Yrityksen menestyksen mittarit: tunnusluvut, yrityksen hinnan määrittäminen & tilinpäätösanalyysi. InPrint.

Yritystutkimusneuvottelukunta. 2009. Konsernitilinpäätös yritystutkimuksessa. Helsinki: Yliopisto-paino

Yritystutkimus Ry. 2017. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Tallinna: Printon Trükikoda.

Yritys X Oy tasekirja 01.01.2014-31.12.2014.

Yritys X Oy tilinpäätös 2016.

Sähköiset lähteet

Balance consulting. Current ratio. Viitattu 8.8.2017.
http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/current_ratio

Balance consulting. Kokonaispääoman tuotto-% (ROA). Viitattu 8.8.2017.

http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/kokonaispaaoman_tuotto

Balance consulting. Käyttökate-%. Viitattu 8.8.2017.
<http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/kayttokate>

Balance consulting. Liiketulos ja liiketulos-%. Viitattu 8.8.2017.
<http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/liiketulos>

Balance consulting. Myyntikate ja myyntikate-%. Viitattu 8.8.2017.
<http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/myyntikate>

Balance consulting. Myyntisaamisten kiertoaika. Viitattu 8.8.2017.
http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/myyntisaamisten_kiertoaika

Balance consulting. Nettokäyttöpääoma ja nettokäyttöpääoma-%. Viitattu 8.8.2017.
www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/nettokayttopaaoma

Balance consulting. Nettotulos ja nettotulos-%. Viitattu 8.8.2017.
www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/nettotulos

Balance consulting. Nettovelkaantumisaste-%. Viitattu 8.8.2017.
www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/nettovelkaantumisaste

Balance consulting. Oman pääoman tuotto-% (ROE). Viitattu 8.8.2017.
http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/oman_paaoman_tuotto

Balance consulting. Omavaraisuusaste-%. Viitattu 8.8.2017.
<http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/omavaraisuusaste>

Balance consulting. Ostovelkojen kiertoaika. Viitattu 8.8.2017.
http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/ostovelkojen_kiertoaika

Balance consulting. Pääoman kiertonopeus. Viitattu 8.8.2017.
www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/paaoman_kiertonopeus

Balance consulting. Quick ratio. Viitattu 8.8.2017.
www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/quick_ratio

Balance consulting. Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI). Viitattu 8.8.2017.
http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/sijoitetun_paaoman_tuotto

Balance consulting. Suhteellinen velkaantuneisuus-%. Viitattu 8.8.2017.
www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/suhteellinen_velkaantuneisuus

Balance consulting. Vieraan pääoman takaisinmaksuaika. Viitattu 8.8.2017.
www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/vieraan_paaoman_takaisinmaksuaika

Finazilla. 2015. Tunnusluvut kertovat enemmän kuin tuhat sanaa. Viitattu 8.8.2017.
<https://www.finazilla.fi/tunnusluvut-kertovat-enemman-kuin-tuhat-sanaa/>

Kirjanpitolaki. 1997. Yhdistelmämenetelmä 95. Viitattu 29.5.2017.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1997/19971336>

TalousSuomi. 2014. Yrityksen tunnusluvut ja sijoittaminen. Viitattu 8.8.2017.
<https://www.taloussuomi.fi/sijoitus/yrityksen-tunnusluvut-ja-sijoittaminen>

Voitto+ -tietokanta.

Kuviot

Kuvio 1: Koko pääoman tuottoprosentin (ROA) laskukaava	19
Kuvio 2: Sijoitetun pääoman tuottoprosentin (ROI) laskukaava	19
Kuvio 3: Oman pääoman tuottoprosentin (ROE) laskukaava	20
Kuvio 4: Myyntikateprosentin laskukaava.....	20
Kuvio 5: Käyttökateprosentin laskukaava.....	21
Kuvio 6: Liiketulosprosentin laskukaava	21
Kuvio 7: Nettotulosprosentin laskukaava	21
Kuvio 8: Current ration laskukaava	22
Kuvio 9: Quick ration laskukaava.....	22
Kuvio 10: Omavaraisuusaste-% laskukaava	23
Kuvio 11: Nettovelkaantumisaste-% laskukaava	23
Kuvio 12: Suhteellisen velkaantuneisuus-%:n laskukaava	24
Kuvio 13: Vieraan pääoman takaisinmaksuajan laskukaava	24
Kuvio 14: Nettokäyttöpääomaprocentin laskukaava	25
Kuvio 15: Myyntisaamisten kiertoajan laskukaava	25
Kuvio 16: Ostovelkojen kiertoajan laskukaava	26
Kuvio 17: Pääoman kiertonopeuden laskukaava.....	26
Kuvio 18: Sidosryhmät (Niskanen & Niskanen 2004, 13; Kallunki 2014, 15.)	27
Kuvio 19: Taloudellinen terveyskolmio.....	36

Taulukot

Taulukko 1: ROA ohje arvot.....	19
Taulukko 2: ROI normiarvot	20
Taulukko 3: ROE normiarvot	20
Taulukko 4: Current ratio ohje arvot.....	22
Taulukko 5: Quick ratio ohje arvot	23
Taulukko 6: Omavaraisuusaste-% ohje arvot.....	23
Taulukko 7: Nettovelkaantumisaste-% ohje arvot.....	24
Taulukko 8: Vieraan pääoman takaisinmaksuaika ohje arvot	25
Taulukko 9: Yritys X:n oikaistu tuloslaskelma 2013-2016	28
Taulukko 10: Yritys X:n oikaistu tase 2013-2016 VASTAATAVAA	30
Taulukko 11: Yritys X:n oikaistu tase 2013-2016 VASTATTAVAA.....	31
Taulukko 12: Yritys X:n prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma 2013-2016	33
Taulukko 13: Yritys X:n prosenttilukumuotoinen tase 2013-2016 VASTAATAVAA.....	34
Taulukko 14: Yritys X:n prosenttilukumuotoinen tase 2013-2016 VASTATTAVAA.....	35
Taulukko 15: Yritys X:n kannattavuuden tunnuslukuja 2013-2016	36
Taulukko 16: Yritys X:n maksuvalmiuden tunnuslukuja 2013-2016	38
Taulukko 17: Yritys X:n vakavaraisuuden tunnuslukuja 2013-2016	39
Taulukko 18: Kannattavuuden tunnuslukujen vertailu vuosilta 2013-2016	41
Taulukko 19: Vakavaraisuuden tunnuslukujen vertailu vuosilta 2013-2016	43
Taulukko 20: Maksuvalmiuden tunnuslukujen vertailu vuosilta 2013-2016	44

Liitteet

Liite 1: Emoyhtiön Tase Tilinpäätös 2016	53
Liite 2: Emoyhtiön Tase Tilinpäätös 2016	54
Liite 3: Emoyhtiön Tuloslaskelma Tilinpäätös 2016.....	55
Liite 4: Emoyhtiön Rahoituslaskelma Tilinpäätös 2016.....	56
Liite 5: Emoyhtiön Tase Tilinpäätös 2014	57
Liite 6: Emoyhtiön Tase Tilinpäätös 2014	58
Liite 7: Emoyhtiön Tuloslaskelma Tilinpäätös 2014.....	59
Liite 8: Emoyhtiön Rahoituslaskelma Tilinpäätös 2014.....	60

Liite 1: Emoyhtiön Tase Tilinpäätös 2016

	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	2 479 766,80	1 993 088,87
Ennakkomaksut	108 079,07	327 550,99
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 587 845,87	2 320 639,86
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	444 098,75	457 650,29
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	444 098,75	457 650,29
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	81 742 425,97	96 228 800,26
Osuudet omistusyhteyssy yrityksissä	6 096 388,54	1 547 244,00
Sijoitukset yhteensä	87 838 814,51	97 776 044,26
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	90 870 759,13	100 554 334,41
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	2 005 000,00	10 999 945,63
Saamiset omistusyhteyssy yrityksiltä	17 697 855,00	0,00
Lainasaamiset	1 022 031,61	1 015 751,48
Muut saamiset	4 840,00	4 840,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	20 729 726,61	12 020 537,11
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	847 602,41	19 990,35
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	51 247 947,81	39 466 917,09
Saamiset omistusyhteyssy yrityksiltä	0,00	300 000,00
Lainasaamiset	0,00	827 030,85
Muut saamiset	146 288,61	58 885,10
Siirtosaamiset	79 087,18	806 974,72
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	52 320 926,01	41 479 798,11
Rahat ja pankkisaamiset	8 292 160,77	36 576,50
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	81 342 813,39	53 536 911,72
VASTAAVAA YHTEENSÄ	172 213 572,52	154 091 246,13

Liite 2: Emoyhtiön Tase Tilinpäätös 2016

	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	2 500,00	2 500,00
Ylikurssirahasto		
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	32 628 484,13	32 378 484,65
Muut rahastot	-67 583,30	0,00
Muut rahastot yhteensä	32 560 900,83	32 378 484,65
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	2 284 196,19	-135 295
Tilikauden voitto (tappio)	67 495 811,58	5 432 551,60
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	102 343 408,60	37 678 241,48
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	550 011,08	320 799,17
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	550 011,08	320 799,17
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	41 000 000,00
Muut velat	0,00	23 043 859,59
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0,00	64 043 859,59
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	6 000 000,00	6 148 457,96
Ostovelat	1 845 323,00	1 089 973,02
Velat saman konsernin yrityksille	56 673 971,02	41 576 859,88
Muut velat	2 626 524,21	1 361 978,44
Siirtovelat	2 174 334,61	1 871 076,59
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	69 320 152,84	52 048 345,89
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	172 213 572,52	154 091 246,13

Liite 3: Emoyhtiön Tuloslaskelma Tilinpäätös 2016

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
LIKEVAIHTO	6 775 717,81	4 038 565,38
Liiketoiminnan muut tuotot	474 776,40	6 696,00
Materiaalit ja palvelut		
Ostot tilikauden aikana	-868,80	-103,22
Ulkopuoliset palvelut	-110 784,27	-33,00
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-111 653,07	-136,22
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-3 187 521,29	-1 759 538,96
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-575 623,42	-329 952,89
Muut henkilösivukulut	-121 461,99	-60 394,46
Henkilöstökulut yhteensä	-3 884 606,70	-2 149 886,31
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-909 325,53	-514 803,47
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-909 325,53	-514 803,47
Liiketoiminnan muut kulut	-3 498 652,65	-1 824 705,75
LIIKEVOITTO/LIIKETAPPIO	-1 153 743,74	-444 270,37
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 660 043,09	797 393,73
Muilta	64 547 077,42	102 290,25
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	-997 235,94	0,00
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksiltä	-42 661,39	11 695,16
Muille	-5 626 068,55	-5 377 910,06
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	59 541 154,63	-4 466 530,92
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	58 387 410,89	-4 910 801,29
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-229 211,91	-58 085,63
Saadut (+) ja annetut (-) konserniavustukset	10 855 000,00	11 165 000,00
Tilinpäätössiirrot yhteensä	10 625 788,09	11 106 914,37
Tuloverot		
Tilikauden verot	-1 517 387,40	-763 561,48
Tuloverot yhteensä	-1 517 387,40	-763 561,48
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	67 495 811,58	5 432 551,60

Liite 4: Emoyhtiön Rahoituslaskelma Tilinpäätös 2016

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	67 495 812	5 432 552
Poistot ja arvonalentumiset	909 326	514 803
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-34 417	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-59 506 738	4 466 531
Tilinpäätössiirrot	-10 625 788	-11 106 914
Tuloverot	1 517 387	763 561
Muut oikaisut	215 959	0
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-28 460	70 533
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys / vähennys	4 182 908	-8 623 919
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys / vähennys	2 414 004	1 443 580
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	6 568 452	-7 109 806
Maksetut korot liiketoiminnasta	-2 746 955	-2 604 883
Saadut korot liiketoiminnasta	1 573 629	528 339
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-669 995	-650 552
Maksetut verot liiketoiminnasta	-1 849 372	-101 377
Liiketoiminnan rahavirta	2 875 759	-9 938 279
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 392 836	-1 258 506
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-4 572 736	-1 371 002
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	85 339 890	0
Investoinnit pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltäviin sijoituksiin	-6 096 389	-1 547 244
Myönnettyt lainat	-17 697 855	-9 873 618
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	100 000
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys / vähennys	-10 123 368	-9 022 858
Investointien rahavirta	45 456 707	-22 973 229
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti	249 999	1 195 130
Omien osakkeiden hankkiminen	-67 583	0
Lyhytaikaisten lainojen nostot	1 700 000	2 148 458
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-6 748 458	-2 000 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys / vähennys	11 213 649	25 378 293
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	20 000 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-58 800 844	-22 079 995
Maksetut osingot	-3 013 061	0
Pääoman palautus	0	-3 500 000
Saadut ja maksetut konserniavustukset	15 355 000	7 200 000
Rahoituksen rahavirta	-40 111 298	28 341 886
Rahavarojen muutos	8 221 168	-4 569 623
Rahavarat, avaava tase	36 576	4 606 199
Rahavarojen muutos	8 255 584	-4 569 623
Rahavarat	8 292 161	36 576

Liite 5: Emoyhtiön Tase Tilinpäätös 2014

	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Liikearvo	65 929 554,12	69 493 313,76
Muut pitkävaikutteiset menot	1 192 433,01	1 184 118,95
Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	184 964,71	183 843,41
Aineettomat hyödykkeet	67 306 951,84	70 861 276,12
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	325 300,43	168 066,78
Aineelliset hyödykkeet	325 300,43	168 066,78
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	28 015 461,62	28 212 921,62
Osuudet osakkuusyhtiöissä	398 727,35	0,00
Sijoitukset	28 414 188,97	28 212 921,62
PYSYVÄT VASTAAVAT	90 870 759,13	100 554 334,41
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	105 000,00	105 000,00
Lainasaamiset	2 996 611,93	530 468,12
Muut saamiset	4 840,00	17 843,33
Siirtosaamiset	35 580,82	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	3 142 032,75	653 311,46
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	80 666,63	78 474,79
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	18 253 874,79	24 829 649,04
Lainasaamiset	125 000,00	0,00
Muut saamiset	49 938,95	97 082,96
Siirtosaamiset	97 387,57	147 794,96
Lyhytaikaiset saamiset	18 606 867,94	25 153 001,75
Rahat ja pankkisaamiset	4 606 199,21	571 778,86
VAIHTUVAT VASTAAVAT	26 355 099,90	26 378 092,06
VASTAAVAA	122 401 541,14	125 620 356,58

Liite 6: Emoyhtiön Tase Tilinpäätös 2014

	31.12.2014	31.12.2013
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	2 500,00	2 500,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	34 283 454,79	32 843 454,79
Edellisten tilikausien voitto	-1 968 098,69	-3 463 268,46
Tilikauden voitto/tappio	1 832 803,92	1 495 169,77
OMA PÄÄOMA	34 150 660,02	30 877 856,10
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	262 713,54	140 886,55
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	262 713,54	140 886,55
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	23 000 000,00	27 000 000,00
Muut velat	42 913 257,69	39 353 382,19
Pitkäaikainen vieras pääoma	65 913 257,69	66 353 382,19
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 000 000,00	4 000 000,00
Ostovelat	604 989,91	402 361,59
Velat saman konsernin yrityksille	15 582 626,95	22 127 009,06
Muut velat	1 141 508,37	1 395 789,96
Siirtovelat	745 784,66	323 071,13
Lyhytaikainen vieras pääoma	22 074 909,89	28 248 231,74
VIERAS PÄÄOMA	87 988 167,58	94 601 613,93
VASTATTAVAA	122 401 541,14	125 620 356,58

Liite 7: Emoyhtiön Tuloslaskelma Tilinpäätös 2014

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
LIKEVAIHTO	3 120 498,99	2 190 069,11
Liiketoiminnan muut tuotot	20 166,37	6 601,70
Materiaalit ja palvelut		
Ostot tilikauden aikana	987,04	372,42
Materiaalit ja palvelut yhteensä	987,04	372,42
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 344 054,96	-746 882,90
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-239 046,67	-151 299,26
Muut henkilösivukulut	-74 254,95	-26 250,56
Henkilöstökulut yhteensä	-1 657 356,58	-924 432,72
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 006 759,39	-2 057 333,06
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4 006 759,39	-2 057 333,06
Liiketoiminnan muut kulut	-1 140 529,98	-602 986,20
LIKEVOITTO/LIKETAPPIO	-3 662 993,55	-1 387 708,75
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	0,00	7 600 000,00
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	0,00	2 250,00
Muut korko- ja rahoitustuotot, ulkoinen	249 789,53	269 964,94
Muut korko- ja rahoitustuotot, sisäinen	899 800,79	1 066 476,71
Korkokulut ja muut rahoituskulut, ulkoinen	-6 977 041,82	-6 103 499,45
Korkokulut ja muut rahoituskulut, sisäinen	63 683,98	4 148,59
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-6 913 357,84	-6 099 350,86
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 763 767,52	2 839 340,79
VOITTO/TAPPIO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-9 426 761,07	1 451 632,04
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	11 575 000,00	0,00
Satunnaiset kulut	-185 000,00	0,00
Satunnaiset erät	11 390 000,00	0,00
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA		
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-121 827,51	45 955,68
Tilinpäätössiirrot	-121 827,51	45 955,68
Tuloverot	-8 607,50	-2 417,95
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	1 832 803,92	1 495 169,77

Liite 8: Emoyhtiön Rahoituslaskelma Tilinpäätös 2014

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Liiketoiminnan rahavirta		
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	1 832 803,92	1 495 169,77
Poistot ja arvonalentumiset	4 006 759,39	2 057 333,06
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	-1 421,78	-6 601,70
Rahoitustuotot ja -kulut	5 763 767,52	-2 839 340,79
Tilinpäätössiirrot	121 827,51	-45 955,68
Tuloverot	8 607,50	2 417,95
Konserniavustukset	-11 390 000,00	0,00
Muut oikaisut	-0,52	0,00
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	342 343,54	663 022,61
Käyttöpääoman muutos		
Korottomien liikesaamisten lisäys / vähennys	4 114 956,87	-2 671 472,28
Korottomien velkojen lisäys / vähennys	526 716,43	740 524,88
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	4 984 016,84	-1 267 924,79
Maksetut korot liiketoiminnasta	-2 876 096,07	-2 261 047,90
Saadut korot liiketoiminnasta	1 696 744,66	237 861,04
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-475 854,20	22 338,50
Maksetut verot liiketoiminnasta	-8 607,50	5 754,65
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	3 320 203,73	-3 263 018,50
Liiketoiminnan rahavirta	3 320 203,73	-3 263 018,50
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-706 558,50	-158 458,09
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	43 655,56	25 560,00
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-2 540,00	-96 313,80
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	200 000,00	2 047 936,37
Luovutustulot muista sijoituksista		2 250,00
Myönnettyt lainat	-2 475 000,00	-455 000,00
Lainasaamisten takaisinmaksut	15 417 145,99	583 333,30
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys / vähennys	-2 210 569,15	5 814 628,73
Investointien rahavirta	10 266 133,90	7 763 936,51
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti	1 090 000,00	50 000,00
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 000 000,00	-5 927 404,61
Lyhytaikaisten lainojen lisäys / vähennys	-6 641 917,28	1 947 263,28
Rahoituksen rahavirta	-9 551 917,28	-3 930 141,33
Rahavarojen muutos	4 034 420,35	570 776,68
Rahavarat, avaava tase	571 778,86	
Rahavarojen muutos	4 034 420,35	570 776,68
Rahavarat	-4 606 199,21	-571 778,86
Rahavarat, muut järjestelyt		1 002,18